

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

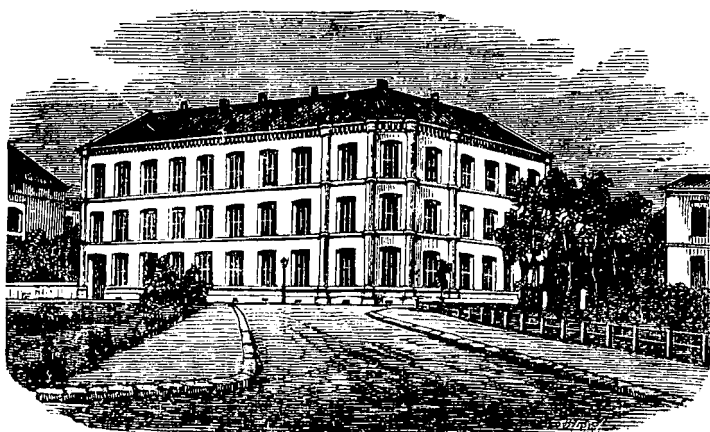
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARS OG VOSS'S

LATIN- OG REALSKOLE

AARSBERETNING FOR
SKOLEAARET 1912—1913

AARS OG VOSS'S

LATIN- OG REALSKOLE

AARSBERETNING

FOR

SKOLEAARET 1912—1913

KRISTIANIA
JULIUS THØMTES BOKTRYKKERI
1914

I. Lærerpersonalet.

Ved utgangen av skoleåret 1911—1912 fratraadte:

Sogneprest *Gundersen*, cand. real. *Sandene*, cand. mag. *Tjønn* og sløidlærer *Løvdal* sin stilling ved skolen.

Som nye lærere blev fra $\frac{1}{8}$ 1912, ansat: Cand. real. *Brynildsen*, cand. mag. *Francis Bull*, sløidlærer *J. Holmøy*, kaptein *Kolbjørn Olsen*, cand. theol. *Th. Plum*, frk. *Helene Moe* og frk. *Lulli Talle*.

Endelig overtok adjunkterne: *M. Alfsen*, *O. M. Johansen*, *A. Myhre*, *Trond Rogstad*, og overlærerne: *N. Østbye* og *E. Andersen* enkelte timer ved skolen.

Det faste lærerpersonele bestod saaledes i skoleåret 1912—1913 av følgende:

Bestyrere:

1. *Johannesen, Ole*, cand. philos., f. 1846, lærer ved skolen fra $\frac{1}{1}$ 1875, inspektør fra $\frac{1}{8}$ 1881, bestyrer fra $\frac{1}{5}$ 1908.
2. *Midsem, A.*, cand. mag., f. 1867, lærer ved skolen fra $\frac{1}{8}$ 1896, inspektør fra $\frac{1}{1}$ 1909, bestyrer fra $\frac{1}{8}$ 1910.

Inspektør:

3. *Berger, Hakon*, cand. mag., f. 1868, lærer ved skolen fra $\frac{1}{8}$ 1900, inspektør fra $\frac{1}{1}$ 1909.

De øvrige lærere:

4. *Thorsen, E.*, seminarist, f. 1845, fra $\frac{1}{8}$ 1873.
5. Dr. *Anderssen, Otto*, professor, f. 1851, fra $\frac{1}{1}$ 1877 til $\frac{30}{6}$ 1880, og fra $\frac{1}{8}$ 1910.

6. *Spjeldnæs, N.*, seminarist, f. 1841, fra $\frac{1}{8}$ 1878.
7. *Buch, N.*, cand. mag., f. 1860, fra $\frac{1}{8}$ 1890.
8. *Holck, K. K.*, cand. mag., adjunkt, f. 1863, fra $\frac{1}{8}$ 1890.
9. *Engstrøm, V.*, cand. philos., f. 1865, fra $\frac{1}{8}$ 1892.
10. *Knap, Carl*, cand. mag., adjunkt, f. 1867, fra $\frac{1}{8}$ 1892.
11. *Gleditsch, Th. J.*, cand. mag., adjunkt, f. 1868, fra $\frac{1}{8}$ 1893.
12. *Alfsen, M.*, cand. real., adjunkt, f. 1870, fra $\frac{1}{8}$ 1894—
 $\frac{31}{7}$ 1901, og fra $\frac{1}{8}$ 1912.
13. *Fabritius, R.*, kaptein, f. 1870, fra $\frac{1}{8}$ 1897.
14. *Drougge, C. A.*, cand. theol., adjunkt, f. 1870, fra $\frac{1}{8}$ 1900.
15. *Trøan, E.*, cand. philos., f. 1873, fra $\frac{1}{8}$ 1904.
16. *Holmsen, G.*, cand. real., f. 1880, fra $\frac{1}{8}$ 1906.
17. *Segelcke, N.*, prest, f. 1860, fra $\frac{1}{8}$ 1907.
18. *Dr. Bull, Edv.*, cand. mag., universitetsstip., f. 1881, fra
 $\frac{1}{8}$ 1909.
19. *Christiansen, R.*, cand. theol., f. 1886, fra $\frac{1}{8}$ 1909.
20. *Johannesen, Aam.*, cand. philos., f. 1883, fra $\frac{1}{8}$ 1909.
21. *Rolstad, C.*, kaptein, f. 1874, fra $\frac{1}{8}$ 1909.
22. *Arnesen, D.*, cand. mag., f. 1882, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
23. *Eckhoff, L.*, cand. mag., f. 1884, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
24. *Erichsen, A.*, cand. mag., f. 1879, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
25. *Gleditsch, J. G.*, resid. kap., f. 1860, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
26. *Hoel, K. O.*, cand. real., adjunkt, f. 1874, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
27. *Libach, Carl*, cand. philos., f. 1881, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
28. *Nielsen, Joh.s.*, cand. philos., f. 1881, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
29. *Olden, O. F.*, cand. real., adjunkt, f. 1879, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
30. *Winsnes, A. H.*, stud. philol., f. 1889, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
31. *Andersen, E.*, cand. mag., overlærer, f. 1865, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
32. *Brynildsen, A. K.*, cand. real., f. 1883, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
33. *Bull, Francis*, cand. mag., f. 1887, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
34. *Johansen, O. M.*, cand. theol., adjunkt, f. 1867, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
35. *Myhre, A.*, cand. theol. og cand. mag., adjunkt, f. 1865,
fra $\frac{1}{8}$ 1912.
36. *Plum, Th.*, cand. theol., f. 1885, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
37. *Rogstad, Trond*, cand. theol. og cand. mag., adjunkt, f.
1865, fra $\frac{1}{8}$ 1912.
38. *Østbye, N. J. H.*, cand. mag., overlærer, f. 1866, fra $\frac{1}{8}$ 1912.

Lærerinder:

39. Fru *Blehr, Rosa*, f. 1858, fra $\frac{1}{8}$ 1895.
40. Frøken *Horn, Anna*, f. 1869, fra $\frac{1}{8}$ 1898.
41. „ *Bjørklund, Helga*, f. 1871, fra $\frac{1}{8}$ 1898.
42. „ *Bødtker, Agnes*, f. 1878, fra $\frac{1}{8}$ 1901.
43. „ *Voss, Lucie*, cand. mag., f. 1873, fra $\frac{1}{8}$ 1902.
44. „ *Grüner, Mimi*, f. 1867, fra $\frac{1}{8}$ 1905.
45. Fru *Hjelm, Helga*, f. 1867, fra $\frac{1}{8}$ 1905.
46. Frøken *Dons, Margrethe*, f. 1877, fra $\frac{1}{8}$ 1907.
47. Fru *Natvig-Honne, Aagot*, f. 1885, fra $\frac{1}{10}$ 1908.
48. Frøken *Sverdrup, Helga*, f. 1877, fra $\frac{1}{8}$ 1909.
49. „ *Mørck, Therese*, f. 1883, fra $\frac{1}{8}$ 1911.
50. „ *Talle, Lulli*, f. 1887, fra $\frac{1}{1}$ 1912.

Kasserer og sekretær: *E. Thorsen*, fra 1873.

Læge: *A. Magelssen*, fra 1893.

Assistent hos sekretær og kasserer: fru *Anna Bull*, fra 1911.

Konservator for skolens samlinger: *Aam. Johannesen*, fra 1912.

Vagtmester: *A. Løken*, fra 1912.

Cand. theol. *Christiansen* fik $\frac{1}{2}$ aars permission til et studieophold i Helsingfors. For ham vikarierte: pastor *Eckhoff*, frk. *Gudrun Grann-Meyer*, og frk. *Therese Mørck*.

Iste december opgav adjunkt *Hoel* sine timer, som blev overtaget av adjunkt *Schweder*.

Fru *Bull* fik (fra $\frac{1}{1}$ 1913) permission for et aar, og frk. *Grann-Meyer* overtog hendes post som vikar.

Fra januar fratræder cand. real. *Brynildsen* sin post, og ingeniør *Nord* overtar hans timer.

I april maatte cand. *Trøan* av helbredshensyn permitteres

for resten av skoleaaret. Hans timer blev overtat av cand. mag. *Seim*, frk. *Voss*, adjunkt *Myhre*, cand. *Eckhoff*, og cand. *Plum*.

Stud. *Winsnes* blev — av hensyn til hans eksamen — permittert et par av vaarmaanederne; hans timer overtok frk. *Mørck* og cand. mag. *Seim*.

1ste April iratraadte pastor *Gleditsch*, — som utnævnt til sogneprest i Arendal; og pastor *Gjessing* overtok hans timer.

II. Elevene.

Elevantallet i september og april maaned.

		September.	April.
Gymnasiet:	kl. 3 G. R. (a. og b.)	53	53
	„ 3 G. H.	21	21
	„ 3 G. L.	27	29
	„ 2 G. R. (a. og b.)	41	41
	„ 2 G. H.	26	27
	„ 2 G. L.	25	23
	„ 1 G. (a., b. og c.)	67	63
		260	257
Middelskolen:	„ 4 (a. og b.)	57	55
	„ 3 (a. og b.)	58	58
	„ 2 (a. og b.)	60	61
	„ 1 (a. og b.)	55	53
	230	227	
Forskolen:	„ 5 (a. og b.)	64	63
	„ 4 (a. og b.)	44	47
	„ 3 (a. og b.)	47	45
	„ 2 (a. og b.)	38	37
	„ 1 (a. og b.)	36	34
	229	226	
	719	710	

III. Time- og fagfordeling.

I middelskolen er undervisningen foregaaet efter den reviderede skoleplan (se aarsberetningen for skoleaaret 1909—1910.)

I gymnasiets øverste klasser (3 G. R., 3 G. H. og 3 G. L.) er der undervist efter den gamle plan, i de øvrige klasser efter den reviderede plan.

Hvorledes timerne har været fordelt mellem fagene, sees af følgende tabel.

Timefordeling.

Afdeling	Forskolen					Middelskolen				Gymnasiet											
										Fælles	Real- linje			Engelsk- linje		Latin- linje					
	Klasse.					I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	I	II	III	II	III	II	III
Religion	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Norsk	10	9	8	8	6	5	4	4	4	5	6	6	6	6	7	6	6	6	6	6	6
Tysk	-	-	-	-	4	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Engelsk	-	-	-	-	-	5	5	5	5	4	2	1	7	7	2	1					
Fransk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Latin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	11	
Historie	-	-	3	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	5	4	3	3	3	3	3
Geografi	-	3	3	2	2	2	2	2	2	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturfag	-	-	-	1	1	3	2	2	4	4	5	5	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Matematik (regning)	6	5	4	5	4	6	5	5	5	6	6	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Tegning	1	1	-	1	1	2	2	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skrivning	4	3	3	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sløid	-	-	-	-	2	2	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gymnastik	-	-	-	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Sang	-	-	-	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sum	24	24	24	29	30	36	36	36	35	35	35	35	35	35	36	35	36	35	36	35	36

Nedenstaaende tabel viser hvorledes fagene i de forskellige klasser har været fordelt mellem lærerne. Hvis der i noget fag har været lærerskifte i løbet av skoleaaret, er den lærer opført som har læst den længste tid, — eller det første halv-aar. — Det ukentlige timetal er stillet ved siden av lærerens navn. Skole„timerne“ er forresten ikke hele timer, den første læsetime utgjør 50 minutter, de andre 45 minutter. Desuten blir hver formiddag 45 minutter anvendt til „friminutter“. —

Gymnasiet, middelskolen og 4de og 5te

	Religion	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Historie
3 G. R. a.	Gleditsch 1	Johansen 4 Arnesen 2	Midsem 4	Holck 1	Voss 2	—	Dr. An- derssen 3
3 G. R. b.	Drougge 1	Drougge 4 Arnesen 2	Voss 4	Holck 1	Eckhoff 2	—	Eckhoff 3
3 G. H.	Gleditsch 1	Arnesen 7	Midsem 4	Gleditsch 7	Holck 3	—	Edv. Bull 4
3 G. L.	Gleditsch 1	Arnesen 6	Voss 4	Holck 1	—	Berger 11	Edv. Bull 3
2 G. R. a.	Gleditsch 1	E. Ander- sen 6	Voss 4	Trøan 2	Holck 2	—	Østbye 3
2 G. R. b.	Gleditsch 1	Myhre, 4 Arnesen 2	Rogstad 4	Eckhoff 2	Eckhoff 2	—	Fr. Bull 3
2 G. H.	Gleditsch 1	Arnesen 6	Midsem 4	Knap 7	Trøan 3	—	Edv. Bull 5
2 G. L.	Gleditsch 1	Fr. Bull 6	Myhre 4	Nielsen 2	Voss 3	Berger 7	Eckhoff 3
1 G. a.	Plum 1	Erichsen 5	Berger 4	Nielsen 4	Voss 4	—	Trøan 3
1 G. b.	Plum 1	Myhre 5	Trøan 4	Nielsen 4	Eckhoff 4	—	Fr. Bull 3
1 G. c.	Plum 1	Winsnes 5	Trøan 4	Eckhoff 4	Erichsen 4	—	Berger 3
4 M. a.	Segelcke 1	Erichsen 4	Bødtker 5	Arnesen 5	—	—	Plum 3
4 M. b.	Segelcke 1	Plum 4	Midsem 5	Erichsen 5	—	—	Trøan 3
3. M. a.	Christiansen 2	Plum 4	Bødtker 5	Nielsen 5	—	—	Plum 3
3. M. b.	Segelcke 2	Horn 4	Bødtker 5	Erichsen 5	—	—	Plum 3
2 M. a.	Plum 2	Christiansen 4	Bødtker 5	Erichsen 5	—	—	Arnesen 2
2 M. b.	Plum 2	Horn 4	Berger 5	Nielsen 5	—	—	Bødtker 2
1 M. a.	Christiansen 2	Horn 5	Winsnes 6	—	—	—	Christiansen 3
1 M. b.	Christiansen 2	Bødtker 5	Mørck 6	—	—	—	Christiansen 3
5 F. a.	Hjelm 2	Christiansen 6	Mørck 4	—	—	—	Christiansen 2
5 F. b.	Hjelm 2	Honne 6	Dons 4	—	—	—	Buch 2
4 F. a.	Hjelm 3	Christiansen 8	—	—	—	—	Sverdrup 2
4 F. b.	Hjelm 3	Honne 8	—	—	—	—	Grüner 2

klasse av forskolen i skoleåret 1912—1913.

Geografi	Naturfag	Matematik Regning	Tegning	Skrivning	Støid	Gymnastik	Sang
Holmsen 2	Holmsen 5	Olden 6	A. Johannesen 1	—	—	Fabritius 3	Buch 1
Engstrøm 2	Holmsen 5	Johannesen 6	A. Johannesen 1	—	—		
Engstrøm 2	Engstrøm 1	A. Johannesen 3	—	—	—		
Engstrøm 2	Engstrøm 1	A. Johannesen 6	—	—	—	Fabritius 3	Buch 1
Engstrøm 2	A. Johannesen 5	Johannesen 6	—	—	—		
Brynildsen 2	Schweder 5	A. Johannesen 6	—	—	—		
Holmsen 2	—	Alfsen 3	—	—	—	Fabritius 4	—
Holmsen 2	—	A. Johannesen 3	—	—	—		
—	Brynildsen 4	A. Johannesen 6	—	—	—		
—	Brynildsen 4	Johannesen 6	—	—	—	Fabritius 4	—
—	Brynildsen 4	Brynildsen 6	—	—	—		
Engstrøm 2	Engstøm 4	A. Johannesen 5	Olsen 2	—	Holmøy 1		
Horn 2	Brynildsen 4	Engstrøm 5	Olsen 2	—	Holmøy 1		
Horn 2	Horn 2	Libach 5	Olsen 2	—	Holmøy 2	Rolstad 3	Buch 1
Erichsen 2	Engstrøm 2	Engstrøm 5	Olsen 2	—	Holmøy 2		
Horn 2	Horn 2	Libach 5	Olsen 2	Thorsen 1	Holmøy 2	Rolstad 3	Buch 1
Horn 2	Brynildsen 2	Libach 5	Olsen 2	Thorsen 1	Holmøy 2		
Brynildsen 2	Horn 3	Honne 6	Spjeldnæs 2	Thorsen 1	Holmøy 2	Rolstad 3	Buch 1
Plum 2	Engstrøm 3	Talle 6	Spjeldnæs 2	Thorsen 1	Holmøy 2		
Brynildsen 2	Horn 1	Honne 4	Spjeldnæs 1	Spjeldnæs 2	Holmøy 2	Rolstad 3	Buch 1
Talle 2	Horn 1	Talle 4	Spjeldnæs 1	Honne 2	Holmøy 2		
Plum 2	Talle 1	Talle 5	Spjeldnæs 1	Honne 3	—	Rolstad 3	Buch 1
Plum 2	Talle 1	Talle 5	Spjeldnæs 1	Spjeldnæs 3	—		

Smaaskolen (forskolens 3 nederste klasser).

- 3 F. a. Frk. *Dons*, alle fag.
- 3 F. b. „ *Sverdrup*, —
- 2 F. a. „ *Grüner*, —
- 2 F. b. Fru *Blehr*, —
- 1 F. a. Frk. *Moe*, —
- 1 F. b. „ *Bjørklund*, —

IV. Undervisningsplaner og lærebøker.

I middelskolen og gymnasiet følges de offisielle undervisningsplaner, dog med endel avvikelser. Nedenfor meddeles hvilke lærebøker der brukes og hvilke pensa der paa hvert trin gjennomgaaes i hvert enkelt fag.

Forskolen.

1 F.

Religion (3 t. ukentlig). Væsentlig efter Bretteville Jensen og Svensen, En liten bibelhistorie, fortælles av det gamle testamente: Adam og Eva, Kain og Abel, Noa, Abrahams historie, Isak, Jakob, Josef, — til Mose fødsel, og av det nye det viktigste av Jesu liv.

En del salmevers og andre religiøse smaasange læres (paa skolen) og synges.

Norsk (10 t.). Lydene indøves efter lyd- og skrivelsemetoden. Jespersens ABC tages i bruk omtrent 1ste november og læses ut og desuten omtrent 20 sider av Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 1ste del. — Samtaler om det læste. — Eventyr fortælles og gjenfortælles. — Smaasange læres og synges. - - Skriftlige øvelser paa skolen; avskrift (efter opskrift paa vægtavlen, senere efter læseboken) — først paa tavle, siden med pen og blæk i skrivebok; diktat (kun paa tavle); utarbeidelse av lette sætninger.

Regning (6 t.). Ole Johannesen og Sigrid Aars, Regne-ABC, til „Addition av tiere og tiere og enere“ (nr. 28). De tilhørende tal-tabeller og regnepinder, samt kuleramme benyttes.

Tegning (1 t.). Lette figurer paa tavle, og i bok med farveblyant.

Skrivning (4 t.). Efter forberedende øvelser paa tavle, med skrivning av de lærte bokstaver og av tal, begynner man ved midten av november at skrive med pen og blæk efter forskrift paa vægtavlen; Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 1; bare „smaa bokstaver“ og lette ord.

2 F.

Religion (3 t.). Fortælling (og gjenfortælling) som i 1 F. efter Bretteville-Jensen og Svensen, En liten bibelhistorie, av det gamle testamente fra Moses til Rikets deling, og av det nye testamente til og med pinse-evangeliet, men med forbigaaelse av: Jesu fristelse, Jesu samtale med Nikodemus, Jesu samtale med den samaritanske kvinde, Bjergprækenen, enkelte av Lignelserne. Salmevers.

Norsk (9 t.). Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 1ste del. Enkelte sange læres og synges, og nogen eventyr fortælles og gjenfortælles. Skriftlige arbeider 3 ganger om uken (diktat, avskrift, lette stile efter samtale og „samarbeide“ paa skolen). I andet halvaar tillike avskrift (med stavelsedeling og kun smaa bokstaver) hjemme to ganger om uken.

Historie (1 t. om uken i andet halvaar). En del lette fortællinger av Norges ældste historie, nogen faa av gude- og helte-sagnene og litt om vikingetogene (gjengives efter lærerens fortælling; bok brukes ikke).

Geografi (3 t. ukentlig i første halvaar, 2 t. i andet). De geografiske grundbegreper (himmelegne, land, hav o. s. v.) forklares paa skolen og under ture til et utsigtpunkt; jordens form og bevægelser, nat og dag, aarstidene; verdensdelene og verdenshavene. Derefter orienteres (med klasseværelset og skolen som utgangspunkt) i *Kristianas* beliggenhet og dets nærmeste omegn (der tegnes rids paa vægtavlen); Kristianiafjorden; etterhaanden kommer man rundt i hele *Norge*, og lærer at kjende de viktigste av dets fjorder, fjeld, elver, innsjøer, byer; landets beskaffenhet og næringsveier. Derefter paa samme maate, men mindre utførlig, *Sverige*. Tilslidst en kort oversigt over Europas øvrige lande, deres grænser, de største bugter, elver, fjeldsystemer, hovedsteder. Man benytter globus, vægkart og Haffners skoleatlas, men ingen lærebok.

Regning (5 t.). Fortsat behandlingen av tallene 1—100, regne-ABCen til nr. 59. Derefter Johannesen, Praktisk regnebok, 1ste hefte til § 9.

Regnestykkerne utføres i bøker med pen og blæk. Fra omkring midten av november smaa hjemmeoppgaver, i regelen to ganger om uken.

Tegning (1 t.) i Floods rutebøker, efter fortegning paa vægtavlen, og i „Tegnekladdebok“ med farveblyant.

Skrivning (3 t.). Fortsatte øvelser i Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 1 og „Forskriftbok“ 1ste hefte. Alle de store bokstaver indøves.

3 F.

Religion (3 t.). Av Bretteville Jensen og Svensen, En liten bibelhistorie, læses det gamle testamente. Av katekismen læres og gjennomgaaes i samtale de tre første parter (ikke Luthers forklaringer). — Salmevers.

Norsk (8 t.). Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 2 den del. En del utvalgte stykker repeteres. Gjenfortælling og sang som i 2 F. Skriftlige arbeider: Diktat og imellem utenadskrift av diktaten fra forrige time. Av og til et „samarbeide“ (se under 2 F.) eller en gjenfortælling. 2 ganger om uken avskrift hjemme, — store bokstaver og stavelsedeling (ialfald til jul).

Historie (3 t.). Fortælling (og gjenfortælling) av Norges historie fra Halvdan Svarte til 1319, — omtrent i samme utførlighet som i S. Petersens Fortællinger av fædrelandets historie, dog med forbigaaelse av adskillige stykker. Elevene benytter S. Petersens Momenter til Norges historie.

Geografi (2 t.). Noget fuldstændigere om Europas lande fra Danmark av. Haffners skoleatlas. Til støtte for hukommelsen benyttes et „Geografisk skema“. — Karttegning i rutebøker. — I slutningen av skoleåret utvides det som er lært i 2 F. om klimatiske forhold, om jordens form og bevegelser, om himmellegemerne, formørkelser, aars- og dagstider.

Regning (4 t.). Johannesen, Praktisk regnebok, 1ste hefte til § 15. Hjemmeoppgaver som i 2 F.

Tegning (1 t.). Timen anvendes i regelen til karttegning; se under Geografi.

Skrivning (3 t.). Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 1 ut og „Forskriftsbok“ 1ste hefte ut, derefter 2det hefte.

4 F.

Religion (3 t.). Bretteville Jensen og Svensen, En liten bibelhistorie, det nye testamente tilende. De tre første parter av katekismen (Bangs utgave), — de to første parter med Luthers forklaringer, den tredje part uten. Salmevers.

Norsk (8 t.; 2 av disse er anvendt til læsning alene, 2 til læsning og grammatik, 1 til læsning og retskrivningsregler, 1 til læsning og vers utenad, 2 til skriftlige arbeider og deres gjennomgaaelse). Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 3dje del. En del digt læres. — Hofgaard, Norsk skolegrammatik §§ 1—4, §§ 6 og 7 med anm., §§ 11—20, §§ 22 og 24. Tilsvarende øvelser i analyse. — Et utdrag av Aars og Hofgaard, Norske retskrivnings-regler §§ 1—30 diktert og indøvet. Hver uke en

diktat eller gjenfortælling eller stil (efter gjennomgaaelse) paa skolen og en gjenfortælling (av og til en avskrift) hjemme.

Historie (2 t.). Oscar Kristiansen, Lærebok i verdenshistorie for folkeskolen og smaaskolen fra begyndelsen og til „Den nyere tid“, med enkelte forbigaaelser.

Geografi (2 t.). Efter Reusch, Kortfattet geografi læses de fremmede verdensdele og derefter Sverige, Danmark, De britiske øer og Tyskland. Av og til karttegning i rutebøker.

Naturhistorie (1 t.). Læreren fortæller om: Apen, tigreren, gaupen, hunden, bjørnen, hesten, koen, røskatten, elefanten, næshornet, hvalerne, maaken, strudsen, duen, papegøien, spurven, hugormen, snoken; laks, torsk, sild; blaaveis, hvitveis, maria nøklebaand, rose. Lærebok brukes ikke, kun billeder og utstoppede dyr.

Regning (4 t.). Repetition av det før lærte. Johannesen, Praktisk regnebok, 1ste hefte fra § 15 og ut.

Tegning (1 t.). Harald Petersen, Tegnekursus for folkeskolen, 1ste og 2det hefte.

Skrivning (3 t.). Thorsen og Wang „Øvelsesbok“ nr. 1 og „Forskriftsbok“ 2det og 3dje hefte.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller I—III. (I alle klasser av forskskolen og middelskolen av og til friluftsløk).

Sang (1 t.). Skalaer og treklanger som øvelser for stemmen. Træffe-øvelser. Guttene synger dels alle paa én gang, dels enkeltvis. Salmer og sanger, efter Kopperstad og Koppang, „Skolesangboken“, synges enstemmig.

5 F.

Religion (2 t.). Katekismens 4de og 5te part (uten Luthers forklaringer); derefter gjennomgaaes 1ste part efter Klaveness's forklaring. Bibelhistorien repeteres i sin helhet. Endel nye salmevers læres og de før lærte repeteres. Læsning i det nye testamente.

Norsk (6 t.; 2 er anvendt til de skriftlige arbeider, 2 til læsning og grammatik, 1 til læsning og vers utenad, 1 til læsning og retskrivnings-regler). Bretteville Jensen, Læsebok for barneskolen, 4de del. En del digt læres. — Av Hofgaard, Norsk skolegrammatik de samme paragraffer som i 4 F., med de viktigste av anmerkningerne, og de oversprungne paragraffer, samt (av hensyn til tysken) §§ 64, 66, 95. Analyse (med benyttelse av Hofgaard, Tegn ved skriftlig analyse). — I „Retkskrivningsregler“ repetert 4de klassens pensum; desuten §§ 34, 35, 38—40, og de viktigste regler for tegnsætningen. Hver uke en diktat eller gjen-

fortælling paa skolen, og som hjemmearbeide en skriftlig gjenfortælling eller let stil (efter gjennomgaaelse forut i „samarbeide“ med elevene).

Tysk (4 t.). A. Midsem og P. Voss, Lærebok i tysk for begyndere til nr. 50 (Die Familie). Stadig skriftlige øvelser paa skolen, og mindst 1 gang om uken hjemme.

Historie (2 t.). Kristiansen, Lærebok i verdenshistorie for folkeskolen, fra Den nyere tid til Norge efter 1814.

Geografi (2 t.). Reusch's geografi, resten av Europa; derpaa avsnit III (Himmelleger o. s. v.) i utdrag. Repetition av hele boken. Karttegning som i 4 F.

Naturhistorie (1 t.). Læreren fortæller litt om planters bygning, vekst og utbredelse; gjennomgaar poteten og græsfamilien. Korndyrkning. Elevene presser blade av vore almindelige løvtrær og enkelte høstblomster. Derefter Sørensen, Zoologi for middelskolen til Pattedyrene.

Regning (4 t.). Johannesen, Praktisk regnebok, 2det hefte til § 15.

Tegning (1 t.). Harald Petersen, Tegnekursus for folkeskolen, 3dje og 4de hefte.

Skrivning (2 t.). Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 2 og „Forskriftsbok“ 3dje hefte. — Nøiagtig repetition av skrivebokens linje- og bokstavmaalsystem.

Sløid (2 t.). De tre første trin av Modelrække for folkeskoler, middelskoler og ungdomsskoler efter Kjenneruds „Sløidtegninger“. (De fleste av de i modelrækken merkede *hovedarbeider* gjennomgaaes som fællesarbeider; ved siden herav utfører de raskeste elever en del av de i modelrækken opførte mellomarbeider; saaledes ogsaa i middelskolen).

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller III—IV (se ogsaa under 4 F.)

Sang (1 t.). Fortsættelse fra 4de klasse.

Middelskolen.

1 M.

Religion (2 t.). Bretteville Jensen og Svensen, Bibelhistorie for middelskolen, Det gamle testamente. — Klaveness's Forklaring, 2den part. — Av og til læsning i bibelen. — Et litet utvalg av salmer og vers.

Norsk (5 t.: 2 t. læsning, 1 t. grammatik og analyse, 1 t. læsning og digt eller gjennomgaaelse av skriftlige arbeider, 1 t.

skriftlig (paa skolen)). Erichsen og Bretteville Jensen, Norsk læsebok for middelskolen, 1ste del. — En del digt læres utenad. — Hofgaard, Norsk skolegrammatik efter den foran i boken trykte læseplan.

Analyse (med benyttelse av Hofgaards Tegn ved skriftlig analyse). — Aars og Hofgaard, Norske retskrivningsregler, utvalgte paragraffer gjennomgaaes i forbindelse med de skriftlige arbeider. — Skriftlige arbeider: diktater, gjenfortællinger og enkelte stiler.

Tysk (6 t.). Av A. Midsem og P. Voss, Lærebok i tysk for begyndere, repeteres 5te forklasses pensum; derefter læses boken ut. Av P. Voss, Deutsches Lesebuch I, læses til stykke 18, Die drei faulen Burschen. Efter Voss's Deutsche Grammatik für die Mittelschule, læses hovedreglene for substantivenes bøining (§ 4—§ 22) med de viktigste av tilhørende ramser. Skriftlig 1 gang ukentlig hjemme og mindst 1 gang ukentlig paa skolen. Som skriftlige øvelser brukes: avskrift av grammatiske regler paa tysk (etter opskrift paa vægtavlen), gjengivelse av utenadlærte regler, dannelse av sætninger til indøvelse av bøiningen (opgit til forberedelse hjemme), besvarelse av spørsmål, hentet fra læsestykkerne (efter gjennomgaaelse paa forhaand), gjengivelse av utenadlærte vers.

Historie (3 t.). Ræder, Historisk lærebok for middelskolen til s. 80 („Nordens historie til 1319“).

Geografi (2 t.). Haffner, Geografi for middelskolen, fra Norge til Frankrike. Av og til karttegning paa skolen.

Naturhistorie (3 t.). Sørensen, Botanik for middelskolen til Soleiefamilien (s. 44). Sørensen, Zoologi for middelskolen, fra Pattedyrene til Fiskene. Indsamling av planter til herbarium.

Regning (5 t.). Johannesen, Praktisk regnebok, 2det hefte fra § 15 og ut, og 3dje hefte § 1 (enkelt reguladetri). Regnskapsførsel. Forberedende geometriske øvelser (1 t.) efter Eliasens hefter.

Tegning (2 t.). Plane omrids av bruksgjenstande. Farvelægning. Forberedende øvelser for perspektivtegning.

Skrivning (2 t.). Thorsen og Wangs „Øvelsesbok“ nr. 2 og „Forskriftsbok“ 4de hefte.

Sløid (2 t.). Fortsættelse fra 5 F.; modelrækkens 4de trin, og av 5te trin til nr. 49.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller VI—VIII.

Sang (1 t.). Fortsættelse av øvelsene fra 5 F.; navnlig indøves 1ste stemme til trestemmige sanger („De tusen hjems sange“ ved Olaf Paulus).

2 M.

Religion (2 t.). Bretteville Jensen og Svensen, Bibelhistorie for middelskolen, Det nye testamente til Den kristne kirke (s. 116). — Klaveness's forklaring, 3dje, 4de og 5te part. — Bibellæsning og salmer som i 1 M.

Norsk (4 t.). Erichsen og Bretteville Jensen, Norsk læse-bok for middelskolen, 2den del. — En del digt læres utenad. — Hofgaard, Norsk skolegrammatik (efter den i boken trykte læse-plan). Analyse (med benyttelse av Hofgaards Tegn ved skriftlig analyse.) — Aars og Hofgaard, Norske retskrivnings-regler utvalgte paragraffer. Hver anden uke en hjemmestil, i regelen hver anden uke en diktat eller gjenfortælling eller stil paa skolen. Landsmaal efter Eitrem's Landsmaalslæsning for middelskolen, til side 34.

Tysk (5 t.). Voss, Deutsches Lesebuch für die Mittelschule I, fra begyndelsen og ut boken; de fleste stykker gjenfortælles. Efter Voss, Deutsche Grammatik für die Mittelschule gjennomgaaes det viktigste av formlæren indtil de uselvstændige verber, med forbigaaelse av de allerfleste anmerkninger. — Taleøvelser. Skriftlige øvelser i første halvaar som i 1 M.; fra andet halvaar gjenfortælling av læst stof en gang om uken (med anvendelse av analyse-tegn). I første halvaar analyseres flittig de tyske tekster, og indøves fremgangsmaaten ved gjenfortælling. I stedet for gjenfortælling anvendes i enkelte klasser stil, retroversioner, efter forutgaaende analyse av teksten.

Engelsk (5 t.). Brekke, Læsebok i engelsk for begyndere, til Rich Peter the Pedlar (s. 65), med tilhørende paragraffer av grammatikken bak i boken. En eller som oftest flere ganger om uken skriftlige øvelser (diktat, retroversion efter de norske stykker bak i boken, gjengivelse av indholdet av læste stykker).

Historie (2 t.). Ræder, Historisk lærebok for middelskolen fra „Nordens historie til 1319“ (s. 83) til „Enevældets tid“ (s. 169).

Geografi (2 t.). Haffner, Geografi for middelskolen, fra Frankrike til Afrika. Karttegning.

Naturhistorie (2 t.). Sørensen, Botanik for middelskolen, fra Soleiefamilien (s. 44) til Planternes indre bygning og liv (s. 88). Indsamling av planter. — Sørensen, Zoologi for middelskolen, fra Fiskene og ut boken.

Matematik og regning (5 t.; av disse anvendes i første halvaar 2, i andet 1 til praktisk regning). Johannesen, Praktisk regnebok, 3dje hefte §§ 3, 4 og 5 (procentregning og renteregning). — Johannesen, Lærebok i aritmetik og algebra til Polynomers division (nr. 64). — Alfsen, Plangeometri for middelskolen, til Cirkelen (nr. 118).

Tegning (2 t.). Perspektivtegning efter modeller (i begyndelsen enkeltvis, senere sammenstillet i lette grupper) og lette bruksgjenstande. Skygning.

Skrivning (1 t.). Som i 1 M. — Nøiagtig repetition av skrivebokens linjesystem.

Sløid (2 t.). Fortsættelse fra 1 M. resten av modelrækkens 5te trin.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller VIII—XI.

Sang (1 t.). Fortsatte øvelser, navnlig av 2den stemme.

3 M.

Religion (2 t.). Bibelhistorien (til s. 116) og Forklaringen repeteres, og de salmevers (mindst 20) som lægges op til eksamen.

Norsk (4 t.). Erichsen og Bretteville Jensen, Norsk læsebok for middelskolen, 3dje del. — Litteraturhistoriske opplysninger i tilslutning til den historiske lærebok. — Hofgaard, Norsk skolegrammatik (efter den i boken trykte læseplan). Analyse (se 1 og 2 M.). — Aars og Hofgaard, Norske rettskrivningsregler benyttes ved henvisninger i de skriftlige arbeider, og enkelte avsnit gjennomgaaes paany. Hver anden uke en hjemmestil; to ganger om maaneden en stil, gjenfortælling (fortrinsvis av et læst stykke) eller diktat paa skolen.

Tysk (5 t.). Av Voss, Deutsches Lesebuch für die Mittelschule II ca. 35 sider statarisk, ca. 25 sider kursorisk. Av grammatikken læses form-læren ut (anmerkningene med) og repeteres; i andet halvaar tillike det allerviktigste av syntaksen. — Taleøvelser. — Skriftlige øvelser: gjenfortælling (1 time om uken, dels av læst, dels av ulæst stof) eller stil.

Engelsk (5 t.). Brekke, Læsebok i engelsk for begyndere, fra Rich Peter the Pedlar og boken ut. Derefter samme forfatters Ny engelsk læsebok for middelskolen, statarisk omtrent 30 sider, kursorisk omtrent 35 sider.

Knap, Engelsk skolegrammatik § 72—134 (med forbigaaelse av de paragraffer som er nævnt i fortalen til Knaps Engelsk grammatik for middelskolen). Skriftlige øvelser, i begyndelsen flere ganger om uken (mest diktat), senere en eller to ganger om uken gjengivelse av lette smaafortællinger, først efter forberedelse hjemme og oplæsning paa skolen, derefter uten forberedelse, men tidligere gjennomgaaet stof, senere ukjendte stykker som er læst op to ganger (efter Eitrens gjenfortællinger I og II).

Historie (3 t.). Ræder, Historisk lærebok for middelskolen fra „Enevældets tid“ (s. 169) og boken ut.

Geografi (2 t.). Haffner, Geografi for middelskolen, Afrika,

Amerika og Australien. Norge og de fremmede verdensdele repeteres. Karttegning.

Naturkundskap (2 t.). Sørensen, Botanik for middelskolen læses ut og repeteres. Herbariet fuldføres. Sørensen, Zoologi for middelskolen repeteres i sin helhet. Aas og Moe, Menneskelegemets bygning og sundhetslære læses (med undtagelse av avsnittene: kyluskar, forbrænding, nyrene og øiet) og repeteres.

Matematik og **regning** (5 t.). Johannesen, Praktisk regnebok 3dje hefte § 6 (dog ikke om obligationer), § 7, 8 og 10 (rente, rentes rente, blandingsregning). — Johannesen, Lærebok i aritmetik og algebra til Ligninger med 2 ukjendte. — Alfsen, Plangeometri for middelskolen, til Forhold (nr. 193).

Tegning (2 t.). Fortsættelse med perspektivtegning efter modeller og bruksgjenstande. Skygning og litt farvelægning ved hjelp av farveblyant.

Skrivning. Hver uke et hjemmearbeide som bedømmes paa skolen.

Sløid (2 t.). Fortsættelse fra 2 M., modelrækkens 6te trin, og av 7de trin til nr. 80. — Omtrent 4 timer anvendes til arbeidstegning.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller XI—XIV.

Sang (1 t.). Fortsatte øvelser, navnlig av 1ste og 3dje stemme.

4 M.

Religion (1 t.). Bretteville Jensen og Svensen, Bibelhistorie for middelskolen, fra „Den kristne kirke“ (s. 116) og ut. Poulsen, Kirkehistorie. Kort oversigt over kirkeaarets og vor gudstjenestes ordning. Bjergprækenen gjennomgaaes.

Norsk (4 t.). Erichsen og Bretteville Jensen, Norsk læsebok for middelskolen, 4de del. — Norby, Omrids av vor litteraturs historie. — Det viktigste om digtarter og versføtter; øvelser i analyse. — Repetition av grammatikken, Retskrivningsregler som i 3 M. — Stil hver anden uke; av og til en diktat eller gjenfortælling.

Tysk (5 t.). Av Voss, Deutsches Lesebuch für die Mittelschule II, statarisk ca. 30 sider, kursorisk likesaa. Repetition av 3dje og 4de klassens statariske pensum. — Av Voss, Deutsche Grammatik für die Mittelschule, i første halvaar læses syntaksen i sin helhet; i andet halvaar repeteres det hele. — Skriftlige øvelser som i 3 M.

Engelsk (5 t.; derav 2 til grammatik og de skriftlige øvelser). — Brekke, Ny engelsk læsebok for middelskolen, statarisk omtrent 30 sider; derefter repetition av det hele eksamenspensum;

kursorisk mindst 60 sider. Resten av Knaps Engelsk skolegrammatik med undtagelse av §§ 171, 268—271 og de paragraffer som er nævnt i fortalet til Knaps Engelsk grammatik for middelskolen. Skriftlig gjenfortælling en gang om uken (etter Eitrens Gjenfortælling III og IV).

Historie (3 t.). Ræder, Historisk lærebok for middelskolen repeteres i sin helhet.

Geografi (2 t.). Haffner, Geografi for middelskolen, side 217—225 (fysisk og matematisk geografi). Repetition av det hele pensum. — Karttegnning.

Naturkundskap (4 t.). Andresen, Lærebok i fysik for middelskolen, læses og repeteres. De avsnit av Aas og Moe, Menneskeegemets bygning og sundhetslæren som ikke blev læst i 3 M., læses og repeteres.

Matematik og regning (5 t.). Johannesen, Praktisk regnebok, 3dje hefte § 9 (delings- og selskapsregning), § 2 (sammenfat reguladetri), § 6 (obligationer), § 11 (Blandede opgaver); 4de hefte (Legemers beregning). — Klingenberg, Sempel regnskapsførsel. Aritmetikken og geometrien læses ut og repeteres. — Johannesen, Blandede opgaver i aritmetik, algebra og geometri.

Tegning (2 t.). Fortsættelse fra 3 M.

Skrivning. Som i 3 M.

Sløid (2 t.). Resten av modelrækkens 7de trin; 8de trin. — Arbeidstegning som i 3 M.

Gymnastik (4 t.). Bentzens tabeller XIV—XVI. Hovedrepetition. I mai og juni skyteøvelser.

(*Sang* falder bort i denne klasse paa grund av stemmeskiifningen).

Gymnasiet.

1 G.

Religion (1 t.). Litt *religionshistorie*.

Bibellæsning. Det gamle testamente: en kort fremstilling av den hebraiske poesis eiendommelighet og de poetiske bokers indhold. I tilslutning hertil læses et utvalg av *Salmernes bok* (8, 19, 51, 32, 103, 23, 84, 22, 2, 110). Derpaa en kort fremstilling av den israelitiske profeti, og i tilslutning dertil læses: *Esaias*, 5, 6, 7, 10—12, 52, 53, 55, og *Jeremias*, 33. Deretter (omtrent fra 1 april) gjennomgaaes kirkens historie indtil middelalderen (Brandrud, Kirkens historie i kort fremstilling).

Norsk (5 t.). *Riksmaal*. D. F. Knudsen, Norsk litteratur

for gymnasiet (I Riksmaal). Desuten saa mange man rækker av følgende verker (efter frit valg): Bjørnson, Arne, Synnøve Solbakken, En fallit, Sigurd Slembe, Arnljot Gelline. Jonas Lie, Gaa paa, Rutland. Ibsen, Hærmændene paa Helgeland. Kielland, Skipper Worse.

Landsmaal. D. F. Knudsen, Norsk litteratur for gymnasiet (II Landsmaal). Ved siden derav kan læses en eller flere sagaer, f. eks.: Soga um Gunlaug Ormstunga, Soga um Vatsdøerne, Soga um Ramnkvell Frøysgode, Soga um Volsungarne; eller ogsaa Koht, Landsmaals-stykke I. Seip's grammatik.

Kort oversigt over gammelnorsk og nynorsk litteratur i forbindelse med det læste, tildels efter Hofgaard, Norsk litteraturhistorie.

En kort oversigt over landets nuværende sprogforhold.

Skriftlige øvelser: 14 norske stiler, derav 3 eller 4 ekstemporale. Paa landsmaal diktat og gjenfortælling (et arbeide hver fjortende dag).

Tysk (4 t.). Av Voss's Deutsches Lesebuch, Ergänzungsband, læses statarisk nr. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 26 (10 og 11), 29 — tils. 45 sider; kursorisk læses nr. 1 (Anhang), 4, 5, 9, 23, 26 (1 til 9) — tils. 24 sider.

Av Voss's Deutsche Schulgrammatik, grössere Ausgabe, form-læren samt utvalgte dele av syntaksen.

Skriftlige øvelser: to gjenfortællinger om maaneden paa skolen (dels fra det statariske pensum, dels ukjent stof).

Engelsk (4 t.). Der læses av et godkjendt utvalg (hittil alltid: Brekke og Western, Utvalg av engelske forfattere for gymnasiet's 1 ste klasse) omtrent 80 sider, hvorav 60 sider (halvparten historisk) lægges op til muntlig prøve. Utvalgte avsnit av Knaps engelske skolegrammatik læses efter behov. — Skriftlige øvelser hver 14de dag, især gjenfortællinger (efter Eitrem), sjeldnere opgaver i klassens pensum.

Fransk (4 t.). Av Bødtker og Høst, Lærebok i fransk for begyndere, 80-90 sider foruten grammatikken. Samtalerne og de mindre stykker læres utenad; de sammenhengende stykker repeteres. Stadig skriftlige øvelser, idet den lekse som er lært utenad den ene gang, skal kunne skrives næste gang.

Historie (3 t.). Ræder, Lærebok i oldtidens historie. — Schjøth og Lange, Lærebok i verdenshistorien for gymnasierne, til middelalderens 2det tidsrum (omtr. 900 e. Kr.).

Naturfag (4 t.). Johannesen og Nicolaysen, Lærebok i Kemi læses i sin helhet og repeteres. Knudsen og Falch, Det menneskelige legeme II.

Matematik (6 t.). Johannesen, Aritmetik og algebra for gymnasiet til nr. 111, med forbigaaelse av beviset i 47, av 68, 91 og 93. Johannesen, Geometri for gymnasiet til Regulære manglekanters konstruktion og beregning. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen (Johannesen, Opgaver i aritmetik og algebra for gymnasiet).

Gymnastik (4 t.). Bentzens tabeller XV—XVIII. I mai og juni skyte-øvelser.

(*Sang* falder bort i denne klasse paa grund av stemmeskiftningen).

2 G. R.

Religion (1 t.). Kirkens historie gjennemgaaes tilende. *Bibel-læsning*. Det nye testamente. En redegjørelse for de fire evangeliers eiendommelighet. I tilslutning hertil læses Joh. 1, 3, 10, 13—17. Derefter forklares de apostoliske breves betydning, og i tilslutning dertil læses: Rom. 1 (1—17), 3, 5, 6—8; 1 Petr. og Aabenb. 21 (1—8) og 22.

Norsk (6 t.). *Riksmaal*. D. F. Knudsens utvalg av Wergeland og Welhaven. Bjørnson, En fallit (hvis den ikke er læst i 1 G.). Ibsen, Per Gynt eller Brand. Kielland, enkelte noveller.

Landsmaal. Vinje, Storegut eller Ferdaminni. En eller flere sagaer, eller Kohts Landsmaals-stykke I (hvis det ikke er læst i 1 G.). Seip's grammatik.

Oldnorsk. (i 2det halvaar). Nygaards begynderbok (20 sider).

Hofgaards litteraturhistorie.

Skriftlige øvelser: 14 norske stiler, derav 3 eller 4 ekstemporale. Paa landsmaal, diktat og gjenfortælling (hver 2den eller 3dje uke).

Tysk (4 t.). Av Voss, Deutsches Lesebuch, Ergänzungsband, læses statarisk nr. 24 (4 sider), og kursorisk nr. 25 (10 sider). Av Voss, Deutsche Lesestücke für das Gymnasium nr. 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 22. — til sammen 46 sider; kursorisk 23 sider.

Av Voss, Deutsche Schulgrammatik, grössere Ausgabe, syntaksen samt repetition av formlæren efter behovet.

Skriftlige øvelser: to gjenfortællinger om maaneden paa skolen (av og til fra pensumet, væsentlig ukjent stof).

Engelsk (2 t.). Læsning og oversættelse, dels leksevis, dels ekstemporale, av mindst 150 sider, mest efter Eitrem's Lettere engelsk læsning for gymnasiet, dernæst bl. a. Eitrem's og Anders-

sens Utvalg av engelske klassikere. Hovedvekten lægges paa glosetilegnelse.

Fransk (2 t.). Bødtker og Høst, Franske læsestykker for gymnasiet. Av artiumspensumet læses mindst 40 sider; desuten ca. 10 sider delvis ekstempore. Knudsen, Kortfattet fransk grammatik.

Historie (3 t.). Schjøth og Lange, Lærebok i verdenshistorien for gymnasiene, 1ste bind ut.

Johnsen og Pedersen, Norges historie for gymnasiet, til aar 1660.

Geografi (2 t.). Haffner og Werenskjold, Norges geografi for gymnasiet, læses helt og repeteres.

Naturfag (5 t.). Isaachsen, Lærebok i fysik, til varmelæren. Skriftlige oppgaver hjemme og paa skolen.

Matematik (6 t.). Johannesen, Aritmetik og algebra for gymnasiet; de nummere som i 1ste klasse blev forbigaaet (dog ikke 68), og saa fra 111 og ut boken.

Johannesen, Geometri for gymnasiet, fra Regulære mangekanter og ut. — Johannesen, Lærebok i plantrigonometri for gymnasier og tekniske skoler. — Alfsen, Elementær stereometri for gymnasier og tekniske skoler. — Alfsen, Analytisk plangeometri til nr. 45 (Cirkelen). Skriftlige oppgaver hjemme og paa skolen. (Johannesen, Oppgaver i aritmetik og algebra for gymnasiet, Johannesen, Beregningsoppgaver i stereometri, Alfsen, Oppgaver i analytisk geometri).

Tegning (1 t.). Projektionstegning: En del pyramider og prizmer, en kegle og en cylinder, tegnes „utfoldet“, skjæres ut og limes sammen. Projektion paa tre planer. Projektion av en del enkelte (og nogen lette sammensatte) oppstillinger av prizmer og pyramider. Linjers og planers tracer findes ved at forlænge legemers kanter og flater. Legemer staaende paa skraaplan. Skjæring mellom legemer og planer. — (I den største del av skoleaaret gives hjemmeoppgaver én gang om uken).

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller XVIII—XXI. Floretfegting. I mai og juni skyteøvelser.

Sang (1 t.). Foredrag av læreren om akustik, den menneskelige stemme og dens arter, om vore folkeinstrumenter og om orkestrets sammensætning, samt om norske tonedigtere. — Tostemig sang, tildels efter den samme sangbok som i middelskolen.

2 G. H.

Religion.	} Som i 2 G. R.
Norsk.	
Tysk.	

Engelsk (7 t.). Av Brekke og Western, Utvalg av engelske forfattere til bruk for det sproglig-historiske gymnasiums anden og tredje klasse, læses hele pensumet (170 s.), hvorefter der repeteres saalængt som mulig. Et par romaner — ofte C. Doyle (Brigadier Gerard, The Exploits of Gerard), ogsaa B. Harraden (Ships that pass in the Night) læses kursorisk, hjemme og paa skolen. Elevene tilskyndes til at bruke skolens haandbibliotek av lettere litteratur. Western: British Institutions. Grammatik efter behov. Skriftlige arbeider — dels hjemme, dels paa skolen — hver 14 dag eller noget oftere.

Fransk (3 t.). Bødtker og Høst, Franske læsestykker for gymnasiet. Av artiumpensumet læses mindst 60 sider og desuten ca. 15 sider delvis ekstempore. Knudsen, Kortfattet fransk grammatik.

Historie (5 t.). Som 2 G. R., og desuten enkelte hefter av Historisk læsning for gymnasiet, utgit med bidrag av Kirke-departementet.

Geografi. Som i 2. G. R.

Matematik (3 t.). Johannesen, Geometri for gymnasiet læses ut. — Johannesen, Trigonometri for det sproglig-historiske gymnasium. Repetition av det hele artiumspensum. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen.

Gymnastik. }
Sang. } Som i 2 G. R.

2 G. L.

Religion. }
Norsk. }
Tysk. } Som i 2 G. R.
Engelsk. }

Fransk. Som i 2 G. H.

Latin (7 t.). Schreiner, Kortfattet latinsk grammatik læses i sin helhet. — Ording, Latinsk elementærbok; derefter mindst 40 sider av Schreiner, Latinske læsestykker for 2den gymnasieklasse. — Stil mindst en gang om uken: i 1ste halvaar dels efter læsebokens norske eksempler, dels efter opgaver fra læreren; i 2det halvaar efter Hofgaards Opgaver i latinsk stil.

Historie. }
Geografi. } Som i 2 G. R.
Matematik. } Som i 2. G. H.
Gymnastik. }
Sang. } Som i 2 G. R.

3 G. R.

Religion (1 t.) Fortsat gennemgaaelse av utvalgte stykker av det nye testamente. Derefter gennemgaaes det meste av *Gust. Jensen*, Kristenlære.

Norsk (6 t.). *Riksmaal*. Holberg, Erasmus Montanus eller Jeppe paa bjerget (andre komedier kursorisk, hvis der er tid), dels ogsaa utvalgte stykker av Peder Paars og epistlerne. Wessel, Kjærlighed uden strømper. Ibsen, Kongsemnerne eller Samfundets støtter eller De unges forbund (mindst 1 av dem statarisk, de andre kursorisk, hvis man rækker det) samt enkelte digt. De fleste avhandlingar i Sigurd Ibsens „Utsyn og indblik“ gennemgaaes. Artiumspensumet repeteres.

Landsmaal. Koht, Landsmaals-stykke II og III. Artiumspensumet repeteres.

Oldnorsk. Begynderboken læses ut, samt 15–20 sider av Nygaards „Utvalg“.

Folkeviser. Draumkvæde og Harald Kongjen og Henning unge (enkelte andre læses kursorisk).

Hofgaard, Norsk litteraturhistorie.

Nygaard, Sproget i Norge.

Skriftlige øvelser. 12 norske stiler, derav 3 ektemporale. Paa landsmaal gjenfortællinger og lette stiler av fortællende og skildrende art (et arbeide hver 3dje uke).

Tysk (4 t.). Statarisk læses Schillers Wilhelm Tell, akt I og II, 37 sider, samt utvalgte scener av Goethes Faust, 20 sider; kursorisk læses Wilhelm Tell, akt III og IV — 30 sider. Litteraturhistoriske oplysninger om de læste forfattere.

Grammatikken repeteres avsnitsvis efter behovet. Skriftlige øvelser som i 2 G. (ukjendt stof).

Engelsk (1 t.). Fortsættelse som i 2 G. R.; mindst 50 sider.

Fransk (2 t.). Fortsættelse i Bødtker og Høst, Franske læsestykker for gymnasiet. — Det hele artiumspensum (70 sider) og grammatikken repeteres. 10 à 20 sider væsentlig ektemporal-læsning.

Historie (3 t.). Schjøth og Lange, Lærebok i verdenshistorien for gymnasierne, 2det bind. Resten av Norges historie. — Taranger, Norsk samfundslære I. — Repetition ogsaa av 1ste og 2den klassens pensum.

Geografi (1 t.). Alexander, Matematisk geografi læses og repeteres.

Naturfag (7 t.). Isaachsen, Lærebok i fysik læses tilende og repeteres. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen. Thekla Resvoll, Biologi for gymnasiet, I Botanik. Kristine Bonnevie, Biologi for gymnasiet, II Zoologi.

Matematik (6 t.). Alfsen, Analytisk plangeometri til ende. Johannesen, Om den hele funktion og høiere aritm. rækker (i kontratryk). — Repetition. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen.

Tegning (1 t.). Fortsættelse fra forrige klasse; en opgave om uken, som paabegyndes paa skolen og gjøres færdig hjemme.

Gymnastik (3 t.). Bentzens tabeller XXI—XXV. Hovedrepetition.

Sang (1 t.). Tostemmig sang efter 1000 nyere sange.

3 G. H.

Religion. Som i 3 G. R.

Norsk (7 t.). Som i 3 G. R., men 30—35 sider mere av Oldnorsk.

Tysk. Som i 3 G. R.

Engelsk (7 t.). Repetition av det historiske pensum fuldent forsaavidt dette ikke er gjort i 2den klasse. Shakespeare: The Merchant of Venice (i Collins' utgave; de avsnit som ikke oplægges til artium, blir kun ekstempereret). Derefter 40 Tauchnitzsider engelsk poesi utvalgte avsnit av Byron, Childe Harold.

Engelsk litteraturhistorie (efter O. Anderssen, eller prof. Sefton Delmer, English Literature). Kursorisk som før. Repetition av pensum, institutioner, litteraturhistorie. Skriftlig som før.

Fransk (5 t.). Fortsættelse i Bødtker og Høst: Franske læsestykker for gymnasiet. Det hele artiumspensum (140 sider) og grammatikken repeteres. Desuten 15 à 30 sider væsentlig ekstemperallæsning.

Historie (5 t.). Som 3 G. R., og desuten enkelte hefter av Historisk læsning for gymnasiet, utgit med bidrag av Kirke-departementet, eller enkelte avsnit av den nyere tids historie i utførligere fremstilling.

Naturfag (2 t.). Thekla Resvoll, Biologi for gymnasiet, I Botanik. Kristine Bonnevie, Biologi for gymnasiet, II Zoologi.

Gymnastik. }
Sang. } Som i 3 G. R.

3 G. L.

Religion. }
Norsk. }
Tysk. } Som i 3 G. R.
Engelsk. }

Fransk (3 t.). Fortsættelse i Bødtker og Høst, Franske

læsestykker for gymnasiet. Det hele artiumspensum (100 sider) og grammatikken repeteres. Desuten 15 à 25 sider væsentlig ekstemporallæsning.

Latin (11 t.). Fortsættelse i Schreiner, Latinske læsestykker for 2den gymnasieklasse. — 25—30 (teubnerske) tekstsider av Cicero (De imperio Gn. Pompei eller In Catilinam I og udvalg av II og III). — Av Livius 21de eller 22de bok omtrent 30—35 sider. Repetition av det hele artiumspensum (jalt mindst 130 sider). En del kursorisk læsning. Grammatikken læses ut og repeteres. — Det viktigste av de romerske stats- og krigsantikviteter (dikteres). — Utvalg av Schreiners Vokabularium. — Et skriftlig arbeide hver uke paa skolen, og et hjemme hver anden uke; (i 1ste halvaar mest stil, i 2det halvaar oversættelse).

Historie. Som i 3 G. R.

Naturfag. Som i 3 G. H.

Gymnastik. }
Sang. } Som i 3. G. R.

V. Avgangseksamener.

A. Artium.

Til artium blev av undervisningsraadet git følgende opgaver:

Norsk stil.

1. Romerstaten og kristendommen.
2. Havets betydning for Norge.

Norsk attforteljing.

(Landsmaaf).

Jonathan Swift paa bondegarden.

Den vidgjetne engelske diktaren Jonathan Swift vitja eingong ein rik bondegard. Kona i huset var reint i sjuande himmelen yver den store æra og klædde seg ut som ei motedama fraa byen med silkekjole, kniplingar og allslags stas. Og sonen tok paa bonjour, sylvborda hatt og handskar, skilde haaret paa midten og stelte seg til plent som ein laps. Berre bonden sjølv var klædd som vanleg.

Daa Swift kom, nevehelsa han bonden, bukka til sonen, bøygde seg djupt for kona og byrja tala til henne som til ei hertuginna.

Men daa det leid eit bil, tok han tel aa sjaa seg um, lik-som han sakna einkvar. „Kvar er kona di og son din?“ spurde han, „eg vilde gjerne ha helsa paa deim“.

„Dei er her,“ sa bonden, „det er kona mi og son min dette“. Han kjende seg noko flat.

„Nei, kva segjer du“, sa Swift reint forstøkt og gjorde augo; „det er plent uraad. For eg hev høyr at kona di skal vera so vitug, og daa vilde ho aldri jaala seg til som motedamorne i byen. Ho vilde berre bruka klæde av godt heimety, som ho hadde vove og sauma sjølv“.

Kona var so vitug at ho smøygde seg ut or stova med det same og tok paa seg heimebunaden. Daa ho kom inn att, helsa Swift hjarteleg paa henne.

„Det er gildt aa sjaa Dykk, husfrøya“, sa han; „mannen

Dykkar vilde i stad faa meg til aa tru at ei utspjaaka motedama var kona hans; men han lurde ikkje meg. Eg visste nok at De helst fylgjer heimesederne i bygdı“.

So sette han seg paa stolen, der sonen hadde lagt hatten. Den staselege hatten vart flatklemd. „Nei kva gjer eg no“, sa Swift og drog fram hatten etter sylvbandet so det rakna av; „no tyner eg nok hatten til den ovfine junkeren“.

Daa smaug junkeren ut vonom snøggare og skifte klæde.

„Ja, no ser eg du er son til far din“, sa Swift, daa han steig inn att, „og du tarv ikke skjemmast ved honom“.

Fyrr attforteljingi vert upplesi, skriv læraren upp paa tavla yverskrifti og sylvborda = forsynt med sølvbaand.

Tysk gjengivelse.

Die Schlacht bei Rossbach im siebenjährigen Kriege (1757).

Im Jahre 1757 rückten die Franzosen samt der deutschen Reichsarmee gegen Sachsen vor, um die Preussen aus diesem Lande zu vertreiben. Während aber das preussische Heer in strenger Mannszucht gehalten und im Waffendienst geübt worden war, war das Heerwesen der meisten deutschen Staaten in einen traurigen Zustand geraten. Die meisten hatten kein stehendes Heer. Im Falle eines Krieges warben sie schnell Leute an, bekleideten und bewaffneten sie, ohne sich darum zu kümmern, ob die neuen Soldaten in den Waffen geübt seien, und ob die Waffen etwas taugten. Die Offiziere kannten ihre Leute nicht, und diese hatten kein Vertrauen zu den Offizieren. Nun sollte diese elende Reichsarmee gegen den grossen Preussenkönig zu Felde ziehen, und zwar im Vereine mit dem Erbfeinde des deutschen Reiches, den Franzosen.

Bei dem Dorfe Rossbach traf dieses vereinigte Heer mit dem preussischen zusammen. Die Franzosen spotteten, als sie den kleinen preussischen Heerhaufen erblickten, dem sie an Zahl dreimal überlegen waren. Ihre einzige Furcht war, der König könnte ihnen entrinnen; denn der französische General wollte ihn mit dem ganzen Heer gefangen nehmen und so dem Kriege mit einmal ein Ende machen. Schon begannen die Feinde das preussische Heer zu umzingeln, während Friedrich mit seinen Generalen ganz ruhig bei der Mittagstafel sass. Da, um zwei Uhr nachmittags, gibt der König plötzlich den Befehl zum Aufbruch. Augenblicklich dringt die Reiterei mit Macht in die Reihen

der Feinde ein und wirft alles über den Haufen. Zu gleicher Zeit rückt Friedrich mit dem Fussvolke im Sturmschritt vor, und ehe zwei Stunden vergangen sind, ist das ganze feindliche Heer in wilder Flucht. Entsetzliche Angst ergreift die Fliehenden, unaufhaltsam eilen sie von dannen und wagen nicht eher Halt zu machen, als bis sie am Rheine sind.

Ganz Deutschland freute sich des herrlichen Sieges. Zum ersten Male seit langer Zeit hatten die Deutschen einem französischen Heere eine Niederlage beigebracht. Überall waren die Deutschen auf den Heldenkönig stolz. Überall in Deutschland erwachte wieder das Nationalgefühl. Die Schlacht leitet gewissermassen die Sammlung Deutschlands zu einem Staate ein.

Overskriften skrives paa vægtavlen og læses for kandidatene. Derpaa læses opgaven op to ganger.

Engelsk skriftlig.

After explaining briefly what the Methodists mean by „Saving Faith“, show what Causes led to Field-Preaching in England and what Qualities made George Whitefield a great Preacher. In conclusion, add a few lines on the Power of his Eloquence over his Hearers.

(Length of paper not to exceed two or three written pages).

Latinsk oversættelse.

Anno urbis conditae quingentesimo quadragésimo quinto quum P. Scipio Hasdrubalem in Hispania adoriri in animo haberet, hic fugae magis quam itineris modo usque ad Oceanum se contulit et omnes milites suos in urbes divisit, ut et muris se ipsi et armis muros turentur. Scipio ubi animadvertit, bellum passim dissipatum esse et singulas urbes expugnare diuturni magis quam magni operis esse, exercitum suum reduxit. Ne tamen hostibus eam relinqueret regionem, L. Scipionem fratrem cum decem millibus peditum et mille equitibus ad oppugnandam opulentissimam in iis locis urbem — Orongin barbari appellabant — mittit; in hac urbe erat praesidium Punicum. L. Scipio castris prope urbem positus misit ad portas, qui suaderent oppidanis, ut amicitiam potius quam vim experirentur Romanorum. Ubi nihil pacati responsum

est L. Scipio urbem adortus est ex omnibus partibus, et atrox proelium factum est. Timor inde oppidanos incessit, ne, si hostis urbem intrasset, sine discrimine, Poeni an Hispani essent, obvii caederentur. Itaque patefacta repente porta ex oppido sese egerunt, scuta prae se tenentes, ne felis procul coniectis vulnerarentur, dextras nudas ostentantes, ut gladios abjecisse appareret. Nihilo minus in transfugas impetum fecerunt Romani, multique sunt caesi. Eadem porte, qua evaserant incolae, in urbem Romani ingressi sunt, sed direptione et caede obviorum, nisi qui armis se tuebantur, abstinuerunt. Carthaginienses omnes in custodiam dati sunt, oppidanorum quoque trecenti ferme, qui portas clauserant. Ceteris traditum oppidum; suae redditae res. — Laeta et ipsis, qui rem gessere, urbis eius expugnatio fuit et imperatori ceteroque exercitui. P. Scipio fratrem, quanto poterat verborum honore, collaudavit, quum Carthagini Novae ab se captæ captam ab eo Orongin aequaret.

Fysik.

I.

Om sammenhæng mellem varme og mekanisk arbejde og Joules maaling av varmens mekaniske ækvivalent. Vis hvorledes den mekaniske varmeteorie forklarer forskjellen mellem værdiene av gasarters specifikke varme ved konstant tryk og ved konstant volum.

II.

Et ret, jevntykt glaserør, lukket i den ene ende, indeholder fugtig luft. Røret sættes med den aapne ende lodret ned i en skaal med svovlsyre som efterhaanden absorberer vanddampen i røret. Ved forsøkets begyndelse indtok den avsperrede fugtige luft i røret en længde $l=400$ mm., og svovlsyren stod like høit indi røret som utenfor. Naar imidlertid al vanddampen er absorbert staar (ved uforandret stilling av røret) svovlsyren et stykke $h=5$ mm. høiere i røret end utenfor. Beregn herav trykket (i mm. kviksølv) av vanddampen i røret ved forsøkets begyndelse. Barometertrykket er $H=750$ mm.; kviksølvets specifikke vekt $s_1=13,5$, og svovlsyrens specifikke vekt $s_2=2,5$. — Temperaturen antages at ha holdt sig konstant under forsøket.

III.

I et elektrisk kokekar er den nødvendige motstand dannet av en isolert metaltraad av længde 55 m., tversnit $\frac{1}{4}$ mm.² og

specifik motstand (motstandskoefficient) 0,2. Beregn strømstyrken i traaden naar kokekarret fra det elektriske ledningsnet forsynes med strøm av spænding 220 volt.

Med dette kokekar anstillet man følgende forsøk: Man bragte ind i karret 1,2 kg. sne av 0°C . (karret antages ogsaa at ha denne temperatur), strømmen sattes paa, og efter 12 minutters forløp var al sneen smeltet og det derved dannede vand opvarmet til 40°C . Hvormange procent av den varmemængde som strømmen har utviklet i kokekarrets motstand, er kommet karrets indhold til gode? Sneens smeltevarme er 80 kalorier.

Hvormeget koster den forbrukte elektriske energi naar den betales efter 20 øre pr. kilowatt-time?

Matematik.

a. For reallinjen.

I.

Hvad er ligningen for polaren til et punkt $P(x_0, y_0)$ med hensyn til ellipsen $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$? Hvilke stykker avskjærer den av akserne? Og hvilken vinkelkoefficient har den?

Hvilken vinkelkoefficient har en *diameter* i ellipsen gjennom et punkt $P(x_0, y_0)$? Og hvilken vinkelkoefficient har dennes *konjugerte diameter*?

Hvilken sætning fremgaar herav om *polaren* til $P(x_0, y_0)$? Og hvorledes lar polaren sig konstruere?

Idet vi tænker os at $P(x_0, y_0)$ flytter sig langs en diameter og dens forlængelse, skal det undersøkes hvorledes polaren flytter sig. Dette kan ske ved en diskussion av hvorledes det stykke, som polaren avskjærer av X -aksen, forandrer værdi. Begynd med at P er et uendelig fjernt punkt, og la saa P følge retningen av en diameter ind mot ellipsen, fra denne ind mot centrum, fra centrum ut mot ellipsen og videre.

II.

Bevis at medianen fra et hjørne A i en trekant ABC deler vinkelen A i to dele hvis sinuser forholder sig til hverandre omvendt som de hosliggende trekantsider.

Find trigonometriske uttrykk for de to dele av vinkelen A , naar de hosliggende trekantsider har forholdet $b : c$.

Talregning: Beregn de to dele, naar $\angle A = 71^{\circ} 43'$, og $b : c = 3 : 5$.

III.

Fremstil (uten bevis) hvilke forbindelser der er mellem røtterne r_1, r_2, r_3 og konstanterne A_1, A_2, A_3 , i ligningen

$$x^3 + A_1 x^2 + A_2 x + A_3 = 0.$$

Find herav hvilken forbindelse der maa finde sted mellem A_1, A_2 og A_3 , naar ligningens ene rot skal være lik summen av de to andre ($r_3 = r_1 + r_2$).

Av de tre røtter vil r_3 være kjendt fra løsningen av foregaaende del. Ved hvilken 2dengrads ligning bestemmes r_1 og r_2 ?

b. For den sproglig-historiske linje.

1) For 3dje klasse.

I.

Hvad forstaaes ved en geometrisk række?

En geometrisk rækkes 1ste led er a_1 , og dens kvotient er k . Hvad er da uttrykket for det n te led, a_n , og for summen av de n første led, s_n ? (Begrundelse kræves ikke). Forklar hvorledes talværdiene av a_n og s_n forandres naar n vokser, og til hvilke værdier a_n og s_n nærmer sig naar n vokser i det uendelige. (Tilfældene $k = 1$ og $k = -1$ kan forbigaaes).

Eksempel. Forklar at en periodisk decimalbrøk, f. eks. $0,567\ 567\ 567\ \dots$ kan opløses i en geometrisk række. Find grænseværdien for dennes sum naar leddenes antal vokser i det uendelige.

II.

Beregn flateindholdet av et cirkelsegment hvis bue er $97^{\circ} 30'$, og hvis korde er $6,5$ cm.

III.

Hvis en ret avkortet kegle skal rumme $\frac{2}{3}$ av hvad en cylinder med samme grundflate og høide rummer, hvilket forhold maa der da være mellem topflatens radius (r) og grundflatens radius (R)?

Naar R er git, hvorledes kan da r konstrueres?

2) For 2den klasse.

I.

Sæt funktionen $x^2 - 4x$ i produktform, og bestem herav:

- 1) for hvilke værdier av x funktionen blir lik nul;
- 2) for hvilke værdier av x den blir positiv, og hvor høit den kan vokse i positiv værdi;
- 3) for hvilke værdier av x den blir negativ.

Utregn derpaa en tabel over funktionens værdier for en række værdier av x paa begge sider av nul, og gi paa grundlag herav en grafisk fremstilling av funktionen (med $\frac{1}{2}$ cm. som enhet)¹.

Find av det grafiske billede funktionens mindste værdi og den tilsvarende værdi av x for hvilken funktionen har denne værdi.

Bestem ogsaa algebraisk funktionens mindste værdi og den tilsvarende værdi av x , og sammenlign resultatene.

II.

Hvad vil det si at høidele en ret linje av given længde? Utfør og bevis høidelingen.

Er a det antal længdeenheter som den givne linje indeholder, skal dernæst hver av den høidedelte linjes to dele findes uttrykt ved a .

Søk herav videre forholdet mellem den største og mindste del. Uttrykket for dette forhold skal reduceres mest mulig og tilslut beregnes med 2 decimaler.

III.

I en retvinklet trekant ABC , hvor $\angle A$ er den rette vinkel, er hypotenusen a lik 3,786 m., og kateten b lik 2,495 m. Beregn den anden katet. Regningen skal mest mulig utføres ved logaritmer.

Beregn tilslut (trigonometrisk) vinkelen C , samt længden av denne vinkels halveringslinje indenfor trekanten.

Projektionstegning.

En ret avkortet regulær firkantet pyramide indtar følgende stilling: Grundflatens side AB ligger i horisontalplanet og danner en vinkel paa 30^0 med grundlinjen (B tilhøre for A); hjørnet A ligger

¹ Tabellen og den grafiske fremstilling indføres paa rutepapir.

2 cm. fra grundlinjen; den helder ind mot vertikalplanet, og støtter sig til dette med hjørnet a i topflaten.

Grundflatens side er 8 cm., topflatens side er 4 cm., og den ret avkortede pyramides højde er 8 cm.

Den ret avkortede pyramide overskjæres av et plan som gaar gjennem AB og danner en vinkel paa 60° med horisontalplanet.

Tegn projektionerne av den ret avkortede pyramide med snit.

Den del av den ret avkortede pyramide som ligger over det skjærende plan, skal derpaa tænkes tat løs og stillet paa horisontalplanet, med snitflaten paa dette, og saaledes at kanten AB er paralel med grundlinjen og er nærmest denne. Tegn projektionerne av denne del i saadan stilling.

a. Til **realartium** blev (av klassens 53 elever) 40 anmeldt som skolens elever. Av disse blev 5 rejicert ved den skriftlige prøve. Av de 13 ikke anmeldte blev 5 rejicert ved den skriftlige prøve. En av de 13 ikke anmeldte tok kun enkelte fag og kunde av den grund ikke anmeldes som skolens elev og fik av samme grund ingen hovedkarakter.

De 43 som fuldførte eksamen, var følgende:

1. Balke, Georg, f. $30/1$ 94, søn av sogneprest G. M. Balke, Stokke. Elev av skolen i 1 aar.
2. Bjørge, Hans Olav, f. $20/5$ 91, søn av kjøbmand H. H. Bjørge, Sogn. Elev av skolen i 2 aar.
3. Bjørnstad, Eyvin Floer, f. $18/9$ 94, søn av skibsmægler M. P. Bjørnstad, Narvik. Elev av skolen i 2 aar.
4. Blehr, Johannes Heinrich Hefty, f. $10/2$ 93, søn av avdelingsingeniør J. Blehr, Kristiania. Elev av skolen i 14 aar.
5. Borgen, Alf, f. $29/5$ 95, søn av gaardbruker N. H. Borgen, V. Aker. Elev av skolen i 3 aar.
6. Brandt, Torvald, f. $25/11$ 95, søn av professor K. Hagemann Brandt, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
7. Bøyum, Sjur, f. $7/10$ 90, søn av gaardbruker S. S. Bøyum, Sogn. Elev av skolen i 1 aar.
8. Coucheron, Bergliot, f. $24/11$ 93, datter av grosserer A. M. B. Coucheron, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
9. Dannevig, Leif Haakon, f. $27/5$ 93, søn av agent A. O. Dannevig, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
10. Ebbesen, Hans Christian, f. $22/12$ 95, søn av kjøbmand A. B. Ebbesen, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
11. Eckersberg, Peter, f. $13/5$ 95, søn av kjøbmand P. Eckersberg, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.

12. Eitzen, Johan Lauritz, f. $\frac{8}{9}$ 93, søn av skibsreder A. Camillo Eitzen, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
13. Esmarch, Knut Lauritz Martin, f. $\frac{3}{1}$ 95, søn av skifteforvalter E. L. Esmarch, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
14. Foss, Kaare, f. $\frac{10}{4}$ 95, søn av disponent T. Foss, Elverum. Elev av skolen i 3 aar.
15. Frisch, Ragnar Anton Kittil, f. $\frac{3}{3}$ 95, søn av juveler A. Frisch, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
16. Gjessing, Trygve, f. $\frac{15}{3}$ 95, søn av pastor R. Gjessing, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
17. Gottenborg, Brynjolf Herman, f. $\frac{28}{8}$ 93, søn av sekretær G. H. Gottenborg, Kristiania. Elev av skolen i 1 aar.
18. Grimstvedt, Vibekke Dagmar, f. $\frac{30}{3}$ 94, datter av translator Kr. Grimstvedt, Nordstrand. Elev av skolen i 3 aar.
19. Hjelm, Johanne Kathrine, f. $\frac{8}{8}$ 93, datter av sogneprest L. Hjelm, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
20. Holmsen, Poul, f. $\frac{10}{8}$ 95, søn av direktør Holm Holmsen, Kristiania. Elev av skolen i 1 aar.
21. Jensen, Svend Bjarne Middelfart, f. $\frac{1}{1}$ 95, søn av handelsgartner B. Jensen, Stabæk. Elev av skolen i 12 aar.
22. Kjos, Ole Torstensen, f. $\frac{9}{4}$ 92, søn av gaardbruker T. Kjos, Valdres. Elev av skolen i 2 aar.
23. Lippestad, Arvid Sigvald, f. $\frac{3}{5}$ 95, søn av direktør A. Lippestad, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
24. Nestaas, Brynjulf Einar, f. $\frac{24}{9}$ 94, søn av klokker B. Nestaas, Moss. Elev av skolen i 2 aar.
25. Nicolaysen, Johan, f. $\frac{17}{11}$ 94, søn av professor Johan Nicolaysen, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
26. Norgren, Per Eystein, f. $\frac{24}{6}$ 94, søn av O. R. Saktører L. T. Norgren, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
27. Nyhuus, Harald, f. $\frac{22}{8}$ 95, søn av bibliotekar H. Nyhuus, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
28. Opsand, Ottar Martin Midsem, f. $\frac{29}{12}$ 95, søn av gaardbruker J. O. M. Opsand, Krogstad. Elev av skolen i 4 aar.
29. Pihl, Ragnhild, f. $\frac{13}{2}$ 94, datter av direktør O. Pihl, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
30. Platou, Ingrid, f. $\frac{14}{8}$ 93, datter av generaldirektør Chr. Platou, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
31. Prydz, Inger Sandberg, f. $\frac{28}{8}$ 94, datter av doktor H. Prydz, Nitedal. Elev av skolen i 3 aar.
32. Røed, Arthur Sigurd Johan, f. $\frac{19}{3}$ 94, søn av malermester Chr. Røed, Kristiania. Elev av skolen i 1 aar.
33. Schjelderup, Gunnar, f. $\frac{5}{4}$ 95, søn av grosserer Th. Schjelderup, Kristiania. Elev av skolen i 8 aar.

34. Semb, Carl Boye, f. $19/2$ 95, søn av dr. med. O. Semb, Kristiania. Elev av skolen i 11 aar.
35. Sjøvik, Ammund, f. $17/5$ 93, søn av skogeier G. A. Sjøvik, S. Odalen. Elev av skolen i 3 aar.
36. Sommerschild, Henrik Johan, f. $12/2$ 95, søn av byraachef J. Th. Sommerschild, Kristiania. Elev av skolen i 9 aar.
37. Strøm, Paul, f. $5/4$ 93, søn av ritmester K. H. Strøm, Ullensaker. Elev av skolen i 5 aar.
38. Svensen, Finn Kristian, f. $29/4$ 94, søn av gaardsbestyrer H. W. Svensen. Elev av skolen i 3 aar.
39. Sverdrup, Henrik, f. $30/4$ 92, søn av bokhandler G. J. Sverdrup, Kristianssund N. Elev av skolen i 1 aar.
40. Thoresen, Konrad, f. $22/10$ 94, søn av baker K. Thoresen, Elverum. Elev av skolen i 2 aar.
41. Torp, Torvald, f. $10/9$ 94, søn av restauratør J. E. Torp, Drøbak. Elev av skolen i 1 aar.
42. Throne-Holst, Henning, f. $25/7$ 95, søn av disponent J. Throne-Holst, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
43. Sandnæs, Ola, f. $9/3$ 81, søn av gaardbruker K. Sandnæs, Jølster, Søndfjord. Elev av skolen i 1 aar.

Eksamensutfaldet for de enkelte elever var:

(s. betyr Særdeles tilfredsstillende, m. Meget tilfredsstillende, t. Tilfredsstillende, n. Nogenfunde tilfredsstillende, M. Maatelig; ved utregning av hovedkarakteren regnes s. = 4, m. = 3, t. = 2, n. = 1, M = $\frac{1}{2}$).

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hovedkarakter
1. Balke	t.	n.	t.	t.	m.	n.	t.	n.	m.	t.	t.	t.	t.	25	13	t.
2. Bjerge	t.	t.	t.	m.	t.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	28	13	t.
3. Bjørnstad	n.	n.	n.	t.	t.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	22	13	t.
4. Blehr	n.	n.	n.	n.	t.	t.	t.	n.	t.	m.	t.	t.	t.	22	13	t.
5. Borgen	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	t.	35	13	m.
6. Brandt	t.	m.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	29	12	t.
7. Bøyum	n.	t.	t.	t.	t.	n.	t.	n.	t.	t.	t.	m.	t.	24	13	t.
8. Coucheron	t.	n.	n.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	—	22	12	t.
9. Dannevig	n.	n.	n.	n.	n.	n.	n.	n.	n.	t.	m.	n.	t.	17	13	n.
10. Ebbesen	n.	n.	n.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	frit.	—	20	12	t.
11. Eckersberg	n.	M.	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	28	13	t.
12. Eitzen	t.	m.	n.	n.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	m.	32	13	m.
13. Esmarch	t.	t.	n.	t.	m.	n.	m.	m.	t.	t.	n.	t.	t.	26	13	t.
14. Foss	m.	n.	n.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	32	13	m.
15. Frisch	m.	m.	m.	s.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	frit.	37	12	s.
16. Gjessing	n.	n.	n.	n.	m.	n.	t.	ik. ¹	t.	t.	m.	t.	m.	19	13	n.
17. Gottenborg	n.	n.	n.	n.	t.	n.	t.	t.	t.	m.	n.	n.	m.	21	13	n.
18. Grimstvedt	n.	M.	t.	n.	t.	n.	t.	t.	m.	m.	t.	t.	—	19	12	n.
19. Hjelm	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	34	12	m.
20. Holmsen	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	35	13	m.
21. Jensen	t.	n.	n.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	frit.	30	12	m.
22. Kjos	t.	n.	n.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	32	13	m.
23. Lippestad	t.	n.	t.	n.	m.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	30	13	t.
24. Nestaas	t.	t.	n.	n.	m.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	26	13	t.
25. Nicolaysen	t.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	33	13	m.
26. Nørgren	t.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	37	13	m.
27. Nyhuus	t.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	34	13	m.
28. Opsand	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	33	13	m.
29. Pihl	m.	m.	n.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	n.	t.	—	31	12	m.
30. Platou	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	33	12	m.
31. Prydz	t.	n.	t.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	m.	—	24	12	t.
32. Røed	n.	t.	t.	n.	t.	n.	t.	t.	m.	m.	t.	t.	m.	26	13	t.
33. Schjelderup	t.	n.	t.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	frit.	31	12	m.
34. Semb	t.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	37	13	m.
35. Sjøvik	n.	t.	n.	t.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	t.	m.	31	13	t.
36. Sommerschild	n.	t.	n.	n.	n.	t.	t.	t.	m.	m.	n.	n.	t.	22	13	t.
37. Strøm	n.	n.	t.	n.	t.	n.	n.	n.	n.	n.	t.	n.	m.	20	13	n.
38. Svensen	t.	n.	n.	t.	m.	t.	t.	ik. ²	m.	m.	t.	t.	t.	22	13	t.
39. Sverdrup	t.	t.	t.	n.	m.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	m.	28	13	t.
40. Thoresen	t.	t.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	n.	m.	25	13	t.
41. Torp	t.	t.	n.	n.	t.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	t.	m.	28	13	t.
42. Throne Holst	t.	n.	t.	t.	m.	m.	t.	n.	m.	t.	t.	t.	frit.	25	12	t.
43. Sandnæs	frit.	t.	m.	m.	frit.	m.	m.	m.	frit.	frit.	m.	m.	frit.	—	—	—

¹ ved fornyet prøve fik han t. for fransk.

² ved fornyet prøve fik han m. for fransk.

Til **sproglig-historisk artium** blev (av klassens 21 elever) 20 anmeldt som skolens elever. Av disse blev 2 rejicert ved den skriftlige prøve. Den ene ikke anmeldte tok kun enkelte fag og kunde av den grund ikke anmeldes som skolens elev og fik av samme grund heller ingen hovedkarakter.

De 19 som fuldførte eksamen, var følgende:

1. Aas, Bergliot Marie Fredrikke, f. $30/8$ 94, datter av ingeniør Hj. I. Aas, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
2. Arnesen, Harald, f. $10/1$ 95, søn av pastor Haakon Arnesen, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
3. Berg, Elise, f. $3/6$ 94, datter av skolebestyrer Olaf Berg, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
4. Borgen, Alf, f. $28/11$ 94, søn av høiesteretsadvokat P. Holst Borgen, Kristiania. Elev av skolen i 9 aar.
5. Condrup Jensen, Margit Johanne, f. $27/5$ 94, datter av kjøbmand H. I. Jensen, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
6. Dahl, Niels Anker Stang, f. $3/1$ 95, søn av Major I. Collett Anker Dahl, Kristiania. Elev av skolen i 9 aar.
7. Didrichsen, Katrine, f. $5/9$ 93, datter av grosserer I. B. T. Didrichsen, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
8. Ebbesen, Johanne Bing, f. $6/11$ 93, datter av handelsfuldmægtig A. Brehmer Ebbesen, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
9. Getz, Johanne, f. $13/3$ 95, datter av rigsadvokat B. Getz, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
10. Grimstvedt, Dagny, f. $8/1$ 93, datter av translætør K. Grimstvedt, Nordstrand. Elev av skolen i 3 aar.
11. Hjelm, Andreas, f. $15/1$ 95, søn av sogneprest L. Hjelm, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
12. Holst, Walther Flemming, f. $17/6$ 95, søn av professor Axel Holst, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
13. Lütcherath, Ragnhild, f. $4/4$ 94, datter av C. J. F. Lütcherath, Ø. Aker. Elev av skolen i 2 aar.
14. Mitsem, Augusta Margarethe, f. $17/5$ 93, datter av sekretær P. Mitsem, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
15. Mørk, Bertha Marie, f. $9/6$ 93 datter av gaardbruker S. O. Mørk, Urskog. Elev av skolen i 3 aar.
16. Ramm, Harald, f. $7/7$ 95, søn av overlæge F. G. Ramm, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
17. Rølfen, Alf, f. $28/1$ 95, søn av J. Nordahl Brun Rølfen, Kristiania. Elev av skolen i 9 aar.
18. Schioldborg, Ellen, f. $4/5$ 94, datter av agent J. G. Schioldborg, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
19. Schøning, Ingerid, f. $30/3$ 87, datter av postmester J. Schøning, Kristiania. Elev av skolen i 1 aar.

Eksamensutfaldet for de enkelte elever var:

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hovedkarakter
1. Aas	t.	n.	t.	n.	m.	m.	t.	f.	f.	m.	m.	t.	—	26	12	t.
2. Arnesen	t.	f.	t.	n.	m.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	—	28	12	t.
3. Berg	m.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	33	12	m.
4. Borgen	t.	t.	n.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	t.	31	13	t.
5. Condrup Jensen .	n.	t.	n.	t.	m.	m.	t.	t.	m.	t.	t.	n.	—	24	12	t.
6. Dahl	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	36	12	s.
7. Didrichsen	t.	t.	m.	n.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	31	12	m.
8. Ebbesen	n.	t.	M.	n.	m.	f.	t.	f.	t.	n.	n.	t.	—	17	12	n.
9. Getz	t.	f.	n.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	m.	—	30	12	m.
10. Grimstvedt	t.	f.	n.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	t.	—	30	12	m.
11. Hjelm	t.	t.	m.	t.	m.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	—	30	12	m.
12. Holst	n.	t.	m.	n.	m.	m.	m.	f.	t.	m.	m.	m.	—	29	12	t.
13. Lütcherath	t.	t.	n.	t.	m.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	t.	—	25	12	t.
14. Mitsen	t.	n.	n.	n.	m.	m.	t.	f.	n.	m.	m.	n.	—	23	12	t.
15. Mørk	t.	n.	t.	n.	m.	t.	t.	n.	t.	m.	t.	t.	—	27	12	t.
16. Ramm	n.	n.	t.	t.	m.	t.	t.	n.	m.	m.	m.	t.	t.	23	13	t.
17. Rolfsen	m.	t.	n.	t.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	t.	—	30	12	m.
18. Schioldborg	m.	m.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	34	12	m.
19. Schøning	frit.	m.	m.	m.	frit.	m.	m.	m.	frit.	frit.	m.	t.	—			

Til **sproglig-historisk artium med latin** blev (av klassens 29 elever) 22 anmeldt som skolens elever. Alle bestod eksamen. Av de 7 ikke anmeldte rejicertes 5 ved den skriftlige prøve. De 24 som bestod eksamen, var følgende:

1. Abel, Karen Sybilla, f. $22/1$ 94, datter av bokhandler Fredrik M. Abel, Farsund. Elev av skolen 3 aar.
2. Amlie, Esther, f. $20/10$ 93, datter av prest P. O. Amlie, Høivaag. Elev av skolen i 3 aar.
3. Andersen, Carsten Johannes Bay, f. $2/4$ 95, søn av sekretær C. J. Andersen, Kristiania. Elev av skolen i 9 aar.
4. Basberg, Aagot Martens, f. $30/9$ 94, datter av bokholder F. Basberg, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
5. Bjørum, Haakon Johan, f. $3/6$ 95, søn av grosserer H. Bjørum, Kristiania. Elev av skolen i 9 aar.
6. Borchgrevink, Fredrik Christopher Hawkins, f. $6/2$ 95, søn av dr. med. O. J. Borchgrevink, Kristiania. Elev av skolen i 12 aar.
7. Bøhm, Aslaug, f. $3/12$ 94, datter av guldsmed T. T. Bøhm, Moss. Elev av skolen i 2 aar.
8. Diesen, Einar Thorstein, f. $23/9$ 94, søn av sogneprest S. E. Munch Diesen, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
9. Forbech, Ragnar, f. $23/7$ 94, søn av fotograf L. Forbech, Lysaker. Elev av skolen i 12 aar.
10. Fritsvold, Marie, f. $31/8$ 93, datter av kasserer J. Paulsen Fritsvold, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
11. Halvorsen, Thora Bergliot, f. $22/9$ 93, datter av grosserer C. S. Halvorsen, Bækkelaget. Elev av skolen i 4 aar.
12. Hannevold, Laura Magdalene, f. $3/8$ 94, datter av hoteleier P. Hannevold, Molde. Elev av skolen i 2 aar.
13. Hvalbye, Lars Wilhelm, f. $19/7$ 94, søn av resid. kap. O. Hvalbye, Kristiania. Elev av skolen i 3 aar.
14. Kiil, Rebekka Rasch, f. $19/3$ 93, datter av kjøbmand T. Kiil, Skjærvø. Elev av skolen i 4 aar.
15. Kure, Gerda, f. $24/12$ 94, datter av bruksfuldmægtig O. K. Kure, Kambo pr. Moss. Elev av skolen i 2 aar.
16. Lindeman, Carl Fredrik, f. $7/10$ 95, søn av sanitetskaptein, doktor F. O. Lindeman, Kristiania, elev av skolen i 9 aar.
17. Munk, Rolf, f. $28/8$ 94, søn av overlærer S. Munk, Moss. Elev av skolen i 2 aar.
18. Nicolaisen, Torleif, f. $23/4$ 94, søn av lensmand N. Nicolaisen, Ringerike. Elev av skolen i 3 aar.
19. Nielsen, Gerda, f. $27/8$ 93, datter av sorenskriver A. G. Chr. Nielsen, Kviteseid. Elev av skolen i 1 aar.
20. Opsahl, Henrik, f. $1/2$ 94, søn av gaardbruker H. H. Opsahl, Elverum. Elev av skolen i 3 aar.

21. Ramstad, Marie, f. $\frac{4}{3}$ 94, datter av herredskasserer H. K. Ramstad, Bærum. Elev av skolen i 3 aar.
22. Steen, Aagot Hjørdis, f. $\frac{25}{4}$ 92, datter av fuldmægtig Th. Steen, Kristiania. Elev av skolen i 2 aar.
23. Thorrud, Ole Nilsen, f. $\frac{3}{11}$ 93, søn av trælasthanler N. Thorrud, Hof, Jarlsberg, elev av skolen i 3 aar.
24. Weng, Dagny Nicoline, f. $\frac{30}{11}$ 90, datter av gaardeier O. Weng, Bryn. Elev av skolen i 3 aar.

Eksamensutfaldet for de enkelte elever var:

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Latin skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hovedkarakter
1. Abel	m.	m.	t.	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	35	13	m.
2. Amlie	t.	t.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	35	13	m.
3. Andersen	m.	s.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	43	14	s.
4. Basberg	t.	n.	m.	t.	m.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	t.	—	30	13	t.
5. Bjørum	n.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	29	14	t.
6. Borchgrevink	t.	n.	n.	t.	t.	t.	n.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	30	14	t.
7. Bøhm	t.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	37	13	m.
8. Diesen	n.	n.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	26	14	t.
9. Forbech	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	—	36	13	m.
10. Fritsvold	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	m.	m.	t.	—	35	13	m.
11. Halvorsen	n.	t.	n.	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	t.	t.	t.	—	29	13	t.
12. Hannevold	n.	n.	m.	t.	t.	t.	m.	t.	m.	m.	t.	m.	—	—	30	13	t.
13. Hvalbye	t.	t.	n.	n.	m.	t.	m.	t.	t.	t.	ik. ¹	m.	n.	m.	24	14	t.
14. Kiil	n.	m.	t.	t.	m.	t.	t.	m.	t.	m.	m.	t.	m.	—	29	13	t.
15. Kure	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	37	13	m.
16. Lindeman	n.	n.	s.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	—	31	13	t.
17. Munk	t.	n.	t.	n.	t.	n.	t.	t.	m.	f.	t.	t.	t.	m.	27	14	t.
18. Nicolaisen	n.	n.	n.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	m.	m.	n.	m.	27	14	t.
19. Nielsen	t.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	t.	m.	m.	m.	t.	m.	—	33	13	m.
20. Opsahl	n.	t.	n.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	t.	m.	t.	n.	m.	27	14	t.
21. Ramstad	t.	m.	t.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	m.	—	37	13	m.
22. Steen	n.	n.	n.	n.	t.	t.	n.	t.	n.	n.	t.	t.	n.	—	18	13	n.
23. Thorrud	t.	n.	n.	n.	t.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	m.	t.	—	25	13	t.
24. Weng	t.	t.	n.	m.	t.	t.	m.	t.	t.	t.	n.	m.	—	—	27	13	t.

¹ ved fornyet prøve fik han t. for geografi.

B. Middelskoleeksamen.

Til middelskoleeksamen blev av undervisningsraadet git følgende *opgaver*:

Norsk stil.

En vaardag ute i naturen.

Tysk gjenfortælling.

Die tapfere Tirolerin.

Als im Jahre 1809 Napoleon ein grosses Heer in Tirol einrücken liess, um das Land zu *unterjochen*, verteidigten die tapferen Einwohner lange Zeit ihr geliebtes Vaterland gegen die Übermacht. Nicht nur die Männer, sondern auch die Frauen waren bereit, alles für die Freiheit zu opfern. Sie zogen mit den Männern in den Kampf, munterten sie auf und pflegten die Verwundeten. Es werden auch Geschichten erzählt von Weibern, die dem Feinde ebenso mutig wie die Männer zu trotzen wagten.

So rettete einmal ein zwanzigjähriges Mädchen durch ihre *Unerschrockenheit* eine Kirche von Plünderung und Zerstörung. Sie hatte als Dienstmagd in einem Wirtshause für die Haustiere, besonders die Kühe zu sorgen. Als der Krieg ausbrach, blieb sie, da alle Männer in den Kampf zogen, mit den Weibern allein im Hause zurück. Bald tobte der Kriegslärm auch in diesem stillen Tal. Viele Tiroler hatten sich, von den Franzosen verfolgt, in dem Dorfe festgesetzt und verteidigten sich hinter der Kirchhofsmauer gegen den herandringenden Feind. Doch, die Übermacht war zu gross. Die Franzosen *kletterten* über die Mauer und wollten sofort in die Kirche dringen. Sie meinten, dass dort viele Kostbarkeiten verborgen seien, deren sie sich bemächtigen könnten. Aber an der Kirchtür stand die junge Dienstmagd. Mit flammenden Augen stand sie da. In den Händen hielt sie eine Heugabel und schien bereit, den Ersten, der in die Kirche einzudringen versuchte, niederzustechen. Die Krieger blieben stehen und schauten erstaunt das junge, schöne Mädchen an. Dann rief der Offizier: „Es lebe die neue Jungfrau von Orleans!“ und lächelnd verliess er mit seinen Leuten den Kirchhof.

unterjochen = undertvinge.

Unerschrockenheit = uforfærdethet.

klettern = klatre.

Overskriften og de opgivne gloser skrives paa vægtavlen og læses for kandidatene. Derpaa læses opgaven op to ganger.

Tysk stil.

For faa aar siden kunde man i Kristiania se en *statelig* gammel herre, som hver dag gik sin regelmæssige spasertur. En prægtig jagthund fulgte ham bestandig. Herren var fotograf og bekjendt som en meget dygtig jæger. Der lever endnu mange av hans venner, som kan erindre de merkverdige historier som han pleide at fortælle om sin hund Unkas og dens *klokskap*.

Unkas blev en dag overkjørt paa gaten, og dens herre bragte den til hovedstadens mest ansete læge og bad ham *ta* det stakars dyr *under behandling*. „Indbilder De Dem at jeg er dyrlæge?“ spurte doktoren ærgerlig. „Undskyld!“ sa fotografen, „men dyret er mig saa kjært at jeg ikke vil *betro* det til nogen anden end Dem.“ Doktoren lot sig bevæge til at forbinde hundens saar, og efter nogen besøk var Unkas igjen frisk.

Nogen maaneder efter var Unkas igjen hos lægen. Denne gang var den ikke alene, men hadde bragt med en anden hund, som *hinket* paa tre ben. Det kloke dyr hadde forstaat at den mand som hadde hjulpet det selv, ogsaa vilde kunne hjelpe dets saarede kamerat.

statelig = stattlich.

klokskap = Klugheit.

ta under behandling = in Behandlung nehmen.

betro = anvertrauen.

hinke = hinken.

Engelsk gjenfortælling.

The Dutchman and the Spaniard.

(Hollænderen og spanieren).

Many years ago, the Dutch people, who were Protestants, had to fight against the Spaniards for their religion and their liberty.

In those days a young Dutchman, who belonged to a great family, fell into the hands of the Spaniards. He knew that he could save his life by turning Catholic; but as he would not change his religion, his life was in the greatest danger. One day, however, he succeeded in escaping from his keepers, and ran away, closely followed by a Spanish soldier who had discovered his flight.

Running as hard as he could he came to a river. It was winter and the river was frozen. The Dutchman, however, leapt down upon the ice and got safely across; but he had no sooner reached the bank than he heard a loud crash behind him and turning round saw his enemy struggling in the water. The man

was clinging to the ice; but every time he tried to lift himself upon it, the thin ice broke under him.

The Dutchman could not bear this sight. Lying down on the ice he crept up to the soldier, and with his assistance the man drew himself out of the water.

When they were both safe, the two men stood looking at each other and for a moment neither of them spoke a word. Then the Spaniard laid his hand on the Dutchman's shoulder and said, „You have saved my life; but you are my prisoner and I must do my duty“. He did, indeed, take him back to prison; then he went to an officer and informed him of what had happened. A few days later the Dutchman, to his surprise, found the prison doors open, and this time he got away without any attempt being made to prevent his flight.

keeper = fangevogter.

a crash = et brak.

Overskriften (med oversættelse) og de opgivne gloser skrives paa vægtavlen og læses for kandidatene. Derpaa læses opgaven op to ganger.

Matematik.

I.

Forretningsføreren for en skiklub skal avgi regnskap for 1912. Han fremlægger det i to dele: aarets kassaregnskap, og klubbens status ved utgangen av aaret.

Hans *kassabok* viser i sammendrag følgende indtægts- og utgiftsposter:

Beholdning fra forrige aar kr. 9,³⁶. Aarsbetaling fra 6 medlemmer for 1911 og 24 medlemmer for 1912 à kr. 10. Indmeldelsespenge for 4 nye medlemmer à kr. 20, og aarsbetaling fra disse for 1912 à kr. 10. Laan i banken kr. 150 med fradrag av forskudsrente for 6 mndr. efter 5 pct. p. a. Anskaffet indbo for kr. 24,⁵⁰. Reparationer og maling kr. 93,⁷⁵. Utgifter ved skirend kr. 18,⁵⁰. Grundleien for skihytten for 1912 kr. 10. Assuranse kr. 37,⁶⁰. Et laan paa skihytten stort kr. 2400 fornyet den 11te juni med et avdrag av kr. 120, og forskudsrente av restlaanet fra 11te juni til 11te decbr, efter 5 pct. p. a. Restlaanet fornyet den 11te decbr. med avdrag av kr. 120, og forskudsrente av det nye restlaan fra 11te decbr. til 11te juni 1913 efter 5 pct. p. a.

Hvorledes kommer dette regnskap til at se ut?

Klubbens *status* ved aarets utgang omfatter av formuesposter (aktiva), foruten kassabeholdningen, skihytten som værdsættes til kr. 4000, og indboet som værdsættes til kr. 500, samt resterende aarsbetaling for 8 medlemmer à kr. 10. Gjældsposterne (passiva) findes av kassaregnskapet ovenfor.

Hvorledes kommer denne status til at se ut?

II.

Utfør følgende summering:

$$\begin{array}{r} a + b \\ a + 2b \end{array} + \begin{array}{r} a - b \\ a - 2b \end{array} = \begin{array}{r} a^2 + 2ab - 4b^2 \\ a^2 - 4b^2 \end{array}$$

Efterat svaret er bragt til den simplest mulige form, skal dets talværdi beregnes naar $a = 0,4$ og $b = -0,4$.

III.

Et hus er 12,4 m. langt, 7,5 m. bredt, og 6,4 m. høit fra kjeldermuren og optil takrenden. De to skraa og likestore takflater støter sammen under en ret vinkel.

Hvad koster det at faa malt dette hus utvendig, naar malingen betales efter kr. 1,50 pr. m.², og naar der for dører og vinduer gaar bort 37,50 m.²?

Hvor stort kubikindhold har dette hus? Og hvormange pct. herav gaar bort til loft, trapper og ganger, naar der i hver av husets to etager er beboelsesrum ret over hverandre med en samlet gulvflate av 75 m.² i hver etage? (For simpelhets skyld gjøres her ingen forskjel mellem husets indvendige og utvendige maal).

IV.

Konstruer en trekant ABC hvori $BC = 7,5$ cm., høiden fra C paa $AB = 4,5$ cm., og hvor denne høide deler AB i to dele, AD og DB , som har forholdet 2:3. Forklar fremgangsmaaten. Beregn saa AB og AC .

4 M a og 4 M b hadde tilsammen 56 elever. Av disse trak 1 sig tilbake og 3 blev rejicert ved den skriftlige prøve. For de 52 som har fuldført eksamen, var utfaldet følgende:

4 M a.

Hovedkarakter:

1. Aars, Jonathan	— — ¹⁾
2. Amlie, Kaare	m. tf. 43 : 16
3. Amundsen, Finn	tf. 28 : 16
4. Berge, Ole Christian	tf. 36 : 15
5. Breteville-Jensen, Johan	tf. 29 : 15
6. Clausson, Michael	tf. 28 : 16
7. Due, Johan	m. tf. 46 : 16
8. Due, Reidar	m. tf. 40 : 16
9. Eriksen, Ragnar	tf. 35 : 15
10. Gjerdrum, Ferdinand	m. tf. 46 : 16
11. Gundersen, Karl	m. tf. 44 : 15
12. Hoel, Peter	m. tf. 40 : 15
13. Launer, Ervin	tf. 35 : 16
14. Leere, Hans Andreas	tf. 38 : 16
15. Lund, Jens Michael	n. tf. 27 : 16
16. Lütcherath, Carl Julius Fritz	tf. 35 : 16
17. Magelssen, Hans Günther	n. tf. 26 : 16
18. Meidell, Per	tf. 36 : 16
19. Pay, Gunnar	tf. 32 : 16
20. Pay, Sverre	tf. 37 : 16
21. Ramm, Ludvig	m. tf. 46 : 16
22. Reiss, Thorleif Dymling	tf. 31 : 15
23. Salomon, Max	tf. 30 : 15
24. Schou, Rolf Casse	m. tf. 41 : 15
25. Sinding, Ernst	tf. 38 : 16
26. Sveaass, Reidar	tf. 36 : 16
27. Thrap, Jørgen	m. tf. 46 : 16
28. Tschudi, Felix	tf. 28 : 16
29. Tschudi, Peter	tf. 30 : 16
30. Wessel, Ernst	m. tf. 43 : 16

4 M b.

Hovedkarakter:

1. Andersen, Thor	tf. 31 : 16
2. Arntzen, Frithjof	tf. 31 : 16
3. Bøhn, Alf	m. tf. 43 : 16

¹⁾ Fritat for to færdighetsfag (gymnastik og sløid) — derfor ingen hovedkarakter.

4.	Giverholt Hansen, Trygve Johannes	tf. 34 : 16
5.	Grenness, Johannes	tf. 34 : 16
6.	Halvorsen, Thor	tf. 38 : 16
7.	Hessen, Erling Normann	m. tf. 41 : 16
8.	Husebye, Birger Moestue	tf. 35 : 16
9.	Jørgensen, Carl Christian	m. tf. 40 : 16
10.	Krefting, Otto	tf. 37 : 16
11.	Lange, Christian Arneberg	tf. 31 : 15
12.	Mathiesen, Rolf Horn	tf. 32 : 15
13.	Opsahl, Reidar	tf. 30 : 16
14.	Reistad, Kristen	tf. 33 : 16
15.	Storm, Odd	tf. 38 : 16
16.	Skaar, Geirmun	tf. 38 : 16
17.	Støylen, Magne	tf. 32 : 16
18.	Sverdrup, Leif	m. tf. 40 : 16
19.	Tellefsen, Finn	m. tf. 42 : 16
20.	Trebler, Henrik	tf. 37 : 16
21.	Wiersholm, Leif	m. tf. 44 : 16
22.	Winge, Eyolf	m. tf. 43 : 15

VI. Om skolepenger og fripladser.

1. Skolepengene er:

i 1ste	forklasse	50	kr. pr. aar,
i 2den	do.	100	---"---
i 3die	do.	150	---"---
i 4de og 5te	do.	200	---"---
i alle middelsk.klasser	250	---"---
i alle gymnasieklasser	275	---"---

Skolepengene betales *forskuksvis* i 10 terminer (hver gang med $\frac{1}{10}$) i begynnelsen av maanederne: september—juni.

Naar der er to søskende paa skolen, fragaar for den yngste $\frac{3}{10}$; av 3 søskende gaar den tredje frit, de andre to betaler fuldt; av 4 søskende betaler de to første fuldt, den tredje gaar frit, og for den fjerde fragaar $\frac{3}{10}$. Yderligere nedsættelse finder ikke sted.

Skolepengene beregnes altid for *hele maaneder*, nemlig fra begyndelsen av den maaned hvori en elev kommer ind, til slutningen av den maaned hvori han gaar ut. Naar en elev indmeldes til et nyt skoleaars begyndelse, betaler han skolepenger fra 1ste september.

2. Utmeldelser kan i regelen kun ske til skoleaarets utgang og maa finde sted inden 1ste mai.

Utmeldelser til andre tider modtages kun naar det sker av grunde som skolens bestyrelse godkjender; isaafald forbeholdes to maaneders opsigelse.

3. Naar skolepengene ikke er betalt for 2 maaneder, kan bestyrelsen negte vedkommende elev adgang til skolen.

De elever av forskolen og middelskolen som deltar i sløidundervisningen, skal for sløidmaterialer og bruk av verktøi betale

i forskolen	kr. 5,00 pr. aar
i middelskolen	" 7,50 " "

Ved overenskomst mellem de høiere skoler her i byen, offentlige og private, er det bestemt at en elev som skylder skolepenger for 3 maaneder, ikke mere kan faa adgang til skolen,

undtagen under ganske særegne omstændigheter, og at en elev som gaar ut av en skole, ikke optages i en anden uten vidnesbyrd om at det økonomiske mellemværende er i orden.

Fripladser eller nedsættelse av skolepengene tilstaaes i regelen kun saadanne som i længere tid har været elever av skolen, og hvis forsørgere enten er døde eller er kommet i saadan økonomisk stilling at de ikke længere er istand til at betale fulde skolepenger; endvidere kræves at vedkommende elev har vist god opførsel og gjort god fremgang i skolen. Under den nuværende sterke konkurranse om fripladser maa det overhodet fraraades forældre at indmelde barn i skolen med tanke paa om en kortere eller længere tid at opnaa friplads eller nedsættelse av skolepengene. *I forskolen utdeles ikke fripladser.*

For adgang til artium betales *inden den skriftlige prøves begyndelse* kr. 40, og for adgang til middelskole-eksamen kr. 20.

VII. Utdrag av skolereglene.

De som indmelder barn i skolen, vedtar derved for sit vedkommende de i skolen gjældende regler. Blandt disse merkes særlig følgende:

14. Er en elev ved sygdom eller anden tvingende årsak forhindret fra at møte paa skolen, maa han, naar han igjen kommer paa skolen, medbringe skriftlig bevidnelse fra sine foresatte om grunden til forsømmelsen. Varer sygdommen i længere tid, maa skriftlig underretning derom sendes skolen snarest mulig.
15. Uten tvingende årsak (sygdom e. l.) maa en elev ikke utebli nogen dag eller time fra skolen uten **forut indhentet** tilladelse fra bestyrelsen.
16. Elevene skylder at vise enhver av skolens lærere og lærerinder høflighet og lydighet og er skolen ansvarlig for sin færd ogsaa utenfor skolen. Det er dem forbudt at røke tobak paa byens gater og pladser; likesaa at besøke kaféer og restaurationer, medmindre de er ifølge med forældre eller foresatte eller andre paa disses vegne.
17. Elevene maa ikke uten bestyrelsens tilladelse paa nogen maate optræde offentlig (f. eks. ved dramatiske forestillinger, konserter, turnfester e. l.). De maa ikke uten bestyrelsens tilladelse danne foreninger sig imellem, heller ikke optages som medlem av andre selskabelige foreninger.
18. Elever hvis forældre ikke bor i Kristiania, maa bo hos nogen som kan skaffe dem et passende hjem og i forældrenes sted være deres foresatte.

Forskjellige meddelelser.

Følgende 6 dage blev anvendt overensstemmende med Kirkedepartementets rundskrivelse av 5. august 1911.

Lørdag 12. oktober blev benyttet til skytning og utmarscher. Elever av 2 og 3 G. deltok i en kapskytning mellem byens gymnasier. De øvrige elever av disse klasser og de øvrige klasser til og med 2den middelklasse foretok i 5 skilte partier fotture i byens omegn — ad forskjellige ruter, hvert parti anført av 3 lærere.

Alle gutter, som ikke er fritat for gymnastik, maatte delta. For de kvindelige elever var det en frivillig sak. Alle var fornøid med turen, som foregik i vakkert høstveir.

Onsdag 5. februar. Almindelig skitur for middelskolens og gymnasiets elever, som i 3 partier drog ut dels fra Midtstuen, dels fra Holmenkollen og ad forskjellige veier. Møtestedet efter turen for alle partier var Heggehullet, hvor der blev avholdt konkurrencehoprend. Ogsaa ved dette var deltagerne delt i 3 partier. Foreningen til skiidrættens fremme hadde opstillet en præmie, og skolen en medalje for bedste hopper.

Lørdag 15. februar. Almindelig skitur til Nitedalen, hvor der partivis blev foretat turer, — med jernbanestationen som fælles utgangspunkt og møtested.

Mandag, tirsdag og onsdag, den 9de, 10de og 11te juni blev benyttet til sport, svømning og skytning: paa Græsholmen for de større elever — i 3 partier, paa Hovedøen for de mindre — i 2 partier, hvert parti med flere lærere til inspektion.

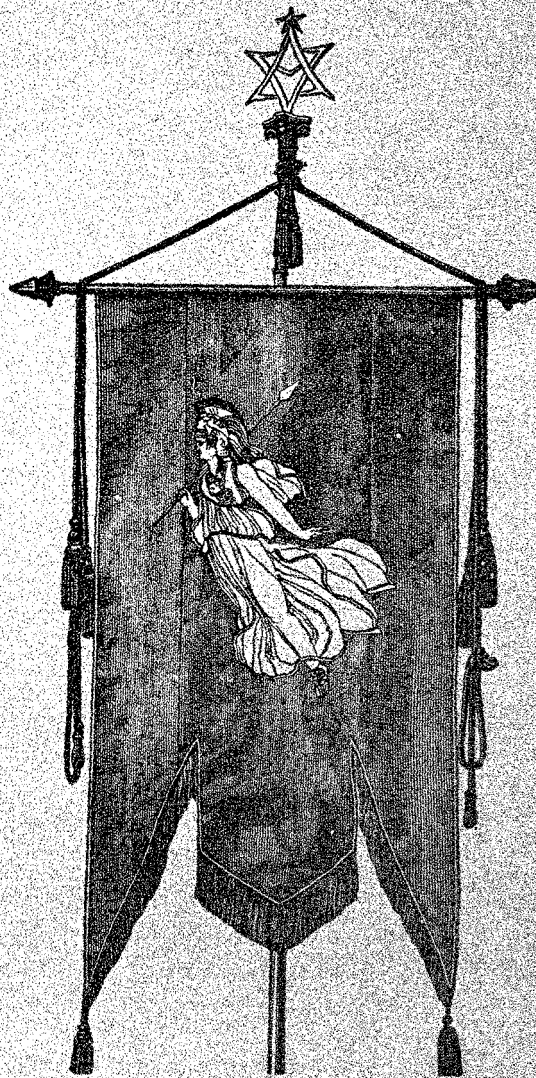
Lørdag 14. juni holdt skolens bestyrelse fest for skolens ældste lærer, hr. sekretær Thorsen, i anledning av hans 40 aars-jubilæum som lærer og sekretær ved skolen. Til festen, som holdtes paa Dronningen, var skolens samtlige lærere og lærerinder og endel andre indbudt, og Thorsen blev hyldet paa det hjerteligste i taler og sang, og fra venner blandt forhenværende lærere og elever indløp der et par hundrede lykønskningstelegrammer.

I fortegnelsen over skolens lærere og lærerinder er uteglemt:

Olsen, Kolbjørn, kaptein, f. 1881, fra $\frac{1}{8}$ 1912.

Holmøy J., sløidlærer, f. 1874, fra $\frac{1}{8}$ 1912.

Frøken Moe, Helene, f. 1880, fra $\frac{1}{8}$ 1912.

JULIUS THOMPSON'S BOOKS
CHRISTIANA